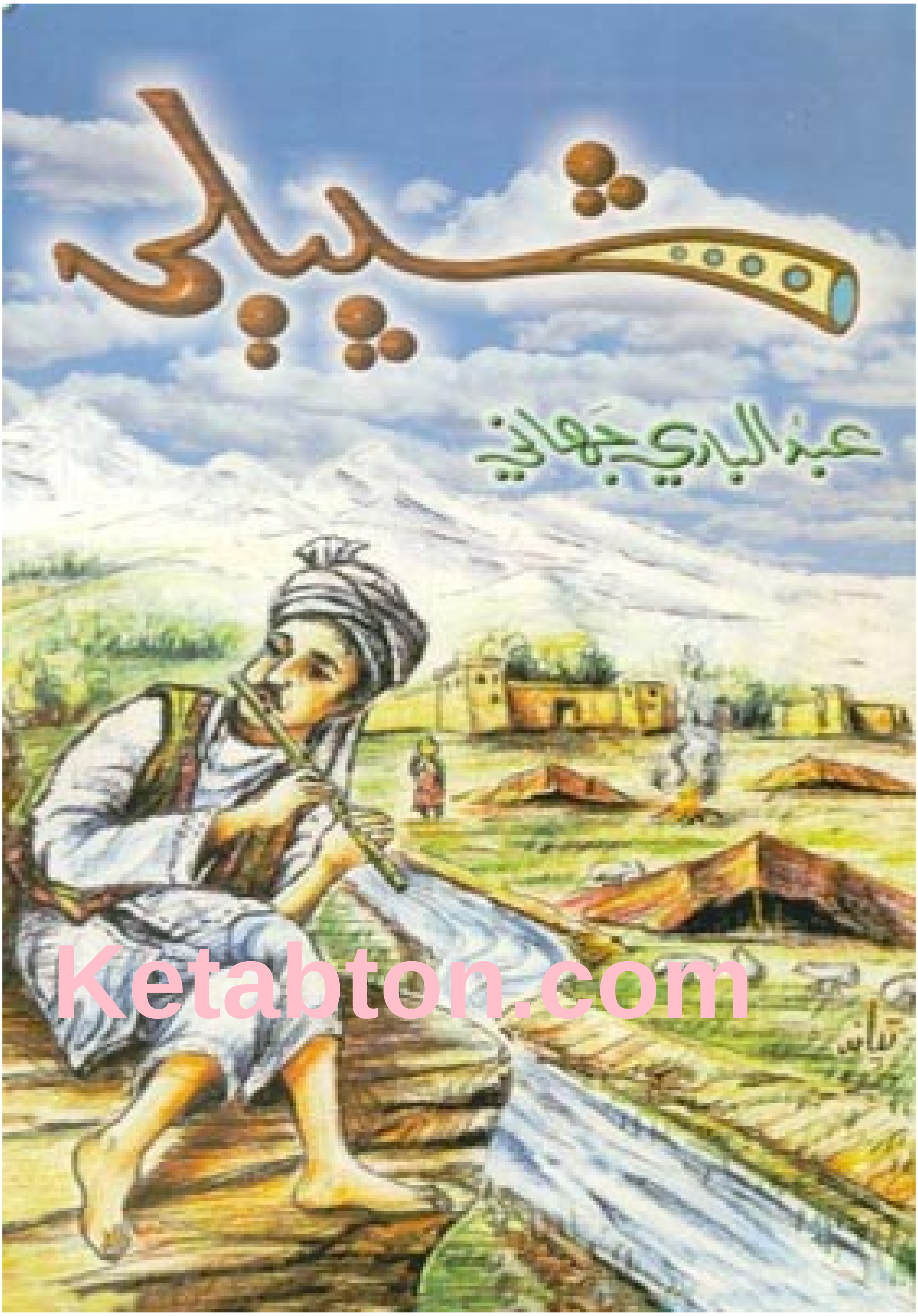

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاني خو دا ځل له "شپېلۍ" سره

"که د غلیم په وینو سره توره مي رانه وړله
موري د وړور په وینو سره لاسونه نه لرمه
که د ناموس د غلیم خویندي مي سرتوري نه کړې
پر غلیمانو مي د خویندو ستر نه پلورمه
که خپل مورچل مي په سرو وینو لمبولی نه دی
ستا د پلو د دښمنانو سنګر نه ساتمه"

ښاغلی شاعر عبدالباري جهاني د پښتو د نوي شاعرانه دوران، په هغو نومیالیو شاعرانو کې راځي چې پر خپلو شعرونو یې دغه شاعرانه بهیر ښکلی کړی، رنګین کړی او ځلولی دی. له دغې شعري ټولګې څخه وړاندي چې دا دی د "شپېلۍ" په نوم ستاسو په لاس کې ده د شاعر درې نورې ټولګې هم خپرې شوې دي: "ورکه مېنه"، پایکوب" او "د سباوون په تمه" او هغه ټکي چې ښاغلی جهاني یې زما په نظر، زموږ په معاصره شاعرۍ کې زیات ځلولی او د ده د شعر هنګامې یې هرې خوا ته خپرې کړې دي، په دې ډول شمېرلی شو:

1 _ د جهاني په شاعرۍ کې، د افغانستان د مقاومت د شاعرۍ ډېرې سترې او لومړنۍ بېلګې خوندي دي. جهاني هغه شاعر دی چې پر افغانستان د کمونېزم او سور یرغل په وړاندې د مقاومت د پیلامې هنګامې یې تودې کړې، دغه بېلګه یې له غمیزې مخکې زمزمه کړه خو لکه وروستیو حالاتو ته چې یې ویلې وي، داسې یې د مقاومت سندرېزه ډالۍ ترې جوړه کړه او د "ناشناس" خواږه غږ نور ښایست هم ورکړ:

دا د مستو پسرلی دی، دا د اور سبزه کوبي ده
هره پاڼه خماري ده، هر ګلاب مو شرابي سو
را ایستلې توره راغی، د ساقي د وینو تږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ مستي چي يې ليد له شيخ پخپله خماري سو
د ګناه په خُم کي رنګ سول د زاهد د پګړۍ ولونه
پر هڅه وکو يې لړزه ده، ټينګ ايمان يې شيطاني سو
صف ته راغی د رندانو، د اغيارو له ټوليه
موږ يې زهرو ته بللو، خپل سوما يې زقومي سو
په موج خېزه هيبت راغلې د فلک سېلابي کړې
زموږ ببرۍ يې ډوبوله خپل توپان يې توپاني سو
د خزان له هر سرکوبه، سل پايکوبه پورته کيږي
هره ترخه نسترن دی، هر يو زوز مو ګلابي سو
او روي صدفي ځاځکي، ښخوي د مستۍ تخم
هر نرګس ته يې جام ورکړ، هر يو بوټی يې ياغي سو
رېږدوي د زړو تارونه د ګناه شېرينه تنده
رنګوي د تقوا غرونه هر کلنګ يې فرهادي سو

د روسي يرغلګرو او د هغو د برېښو په وړاندي د جهاني د شعرونو هنګامې، د افغانانو د سپېڅلي جهاد او مقاومت د ادبي سنګر په ډېرو ارزښتمنو تاريخي ببلګو کي د حسابولو وړ دي، لکه:

وايه شين آسمانه تا کوم بل چېرته ليدلي دي
داسي ارادې چي توپانونه خپلولای سي
داسي ولسونه چي سېلونه اېلولای سي
داسي کلک سوکونه چي ټانکونه اوبولای سي
دغسي سينې چي فلکي سېلاب راګرځوي
دغسي طغيان چي ياغي سوي سېلابونه خوري
دغسي ناره چي اسرافيل ورڅخه وربېږدي
دغسي قيامت چي دوږخونه خوري اورونه خوري
(تر پايه)

او يا لکه چي په "زما کندهاره" نومي مشهور شعر کي وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
څونه یاغي يې صدقه دي سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه
بیا دي ترنک توپاني سوی وینم
بیا دي ارغند په مستېدو راغلی
بیا ارغسان دی بیا موجونه وهي
بیا دي هلمند په خروښېدو راغلی
بیا د زړې توري د خرپ یادونه
بیا دي په سترګو کي اورونه وینم
بیا له ایوب سره لښکري راغلې
بیا د رېدیو داستانونه وینم
لکه چي بیا دي څه یرغل نیت دی
لکه چي بیا دي غورېدو ته زړه سو
لکه چي بیا دي څه په زړه کي ګرځي
لکه چي بیا دي خوځېدو ته زړه سو
زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
څونه یاغي سوې صدقه دي سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه
ستا د پایلوچو تر پګړیو واری
ستا د تېرو تېغونو جنګ وګرځم
ستا له غرور څخه کاږه تګونه
ستا قهر وګرځم، ستا ننګ وګرځم
بیا د ملالي میوندۍ خرخښه
بیا تورپېکۍ د فرنګ خونه سوځي
بیا د بابا د پاني پت هنګامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا شاه محمود اصفهانونه سوځي
بیا د ګرګین پر کور مرګی مېلمه دی
بیا د میرویس په نامه وغورېدې
بیا د اشرف د انتقام لمبه ده
بیا دي د قهر ویني وخوځېدې
بیا دي لمن له شهیدانو ډکه
بیا د کوچني غازي زانګو زنکوې
بیا دي په وریځو کي سېلونه ګرځي
بیا یې په غېږ کي زلزلې ویښوې
زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
څونه یاغي یې صدقه دي سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه

د ښاغلي باري جهاني د دغه ډول شعرونو بېلګې بېخي زیاتي دي چي د افغانستان د معاصرو ادبیاتو په څېړنه کي به د مقاومت د لومړنیو، لوړو او سترو بېلګو په توګه، د مقاومت په ادبي تاریخ کي مطالعه او څېړل کیږي.

2- د ښاغلي عبدالباري جهاني د شاعرۍ د

ګرانښت یو بل راز په دې کي پروت دی چي دغه شاعري له پیل څخه له یو ډول مستۍ، یاغي توب او "مستانه نافرمانۍ" سره ملګرې ده، د همدغه ټکي په پام کي ساتلو سره، جهاني د افغانستان په معاصره شاعرۍ کي ځانګړې دریځ لري. زما په نظر دی د افغانستان د معاصر پښتو شعر د دوو نسلونو تر منځ د ارتباط د کړۍ په توګه باید په پام کي ولرو، د معاصر پښتو شعر د منځنۍ دورې د پای او د نوي شاعرانه دوران تر منځ د پیوستون د کړۍ په توګه. د داوْد خان د جمهوریت په دوره کي)چي د شعري سخت سانسور دوره هم وه(د ده د شعر هنګامې پیل شوې او شاعري یې له پیل څخه له نوښت او مستانه ولولو سره ملګرې وه. د جهاني په شاعرۍ کي دغه "مستانه نافرماني" د دوو کلیشو او چوکاټونو په وړاندي راڅرګنده شوه:

الف:- د وخت د سرکاري او حکومتي چوکاټونو او "سرکاري شاعرۍ" په وړاندي.

ب:- د ټولني د هغه وخت د یو شمېر عنعنوي چوکاټونو په وړاندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاني په خپلو لومړنيو شعرونو کي هم د دغو دواړو چوکاټونو په وړاندي ودرېد او همدغه خبره ده چي فاضل استاد پوهاند رشاد يې "ياغي او مبتکر" شاعر بولي.
د شاعر د مستانه شاعرۍ بېلګي ښېخي زياتي دي، خو راځئ يو څو نمونې يې ولولئ:

موږ لېونو ته د حساب خبري مه يادوه
ستا تر دوږخ پوري پېړۍ دي، دلته شپې پاته دي
ته د ګناه بخري مينځې د پرهېز په اوښکو
زاهده پټې دي په وينو کي لمبې پاته دي
د جهاني شونډو ته نه راځي توبه زاهده
چي د قسمت په ميخانه کي پېمانې پاته دي

او يا دا چي:

دلته سرونه بېله کاڼو بل څه نه پېژني
دغه واعظ او دا کتاب په مدرسو کي ښه دي
ما لا تازه له خپل جانان سره وعدې نوي کړې
زاهده ستا حوري غلمان په جنتو کي ښه دي
منزل ته لاري د خلوت په تاريکو کي نه وي
څوک چي د حق ناري وهي په غرغړو کي ښه دي

3- لکه څنګه چي مخکي اشاره ورته وسوه،
په افغانستان کي د ثور د غميزي او بيا د روس د يرغل په وړاندي، د جهاني شعر هم، د افغانستان د مقاومت په ادبي تاريخ کي د يادوني وړ ځای لري. په افغانستان کي د روسانو له ماتي او بيا تش په نوم د "جهادي او اسلامي" حکومت له جوړېدو او د شر او فساد له رامنځته کېدو او د ټوپکوالۍ له واکمنېدو وروسته، د افغانستان په خپل منځي جګړو کي چي څومره بدمرغۍ رامنځته شولې، دغو پېښو، د جهاني پر شاعرۍ هم خپل اغېز وکړ، له جګړې کرکه، له شعارونو کرکه، يو ډول ژوره ناهيلي، وير او ماتم د دغو شعرونو بېلابېلي ځانګړني جوړوي. هغه دا ځل هم شينکي آسمان مخاطب کوي دا ځل هم کندهار ته سرودونه او ترانې ليکي، خو د رزم د هغه مقاوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اړخ پر ځای د ویر او هغه د ښاغلي محمد معصوم هوتک په وینا "قنوطیت" په کي راڅرګندوي:

ما خو دا نه ویل شینکی آسمانه
چي به د اور د پاسه اور راځي
زما د غیرت شمله به کښته ګوري
زما هدیرې ته به پېغور راځي
آسمانه ما خو داسي نه غوښتله
چي د ښارونو جنازې وژاړم
چي مي په کلیو کي بلا لنګه سي
چي د ځوانیو هدیرې وژاړم

آسمانه ما خو داسي نه ویله
چي د کابل ګرېوان ته اور توی که
زما په جونګړه کي بلا وکره
زما په لستوني کي ښامار لوی که

ما چي میوند میوند نارې وهلې
ما یې په غېږه کي ګلونه غوښتل
ما چي هلمند ته ترانې لیکلې
ما یې پر غاړه اتڼونه غوښتل

ما چي ټانکونه په سوکونو وهل
هغه مي خړ وطن سمسور غوښتی
ما چي سکروټې په غاښو چیچلې
ما مي سرو وینو ته اور غوښتی
)شعر تر پایه(

هغه وخت که شاعر، د مورچل ځوان، د وطن د دفاع لپاره له پردیو او د پردیو له نانځکو سره جګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته هڅاوه، اوس د انتقام او جګړې پر ځای، ځولۍ ورته غوړوي چي له مورچله راکوز شي:

ځوانه دا څوک يې چي ګولۍ اوروې
د خپل نيکه او خپل ابا پر کلي
دې هديره کي دي خپلوان پراته دي
څوک يې پرون څوک يې پخوا ويشتلي

د خدای د پاره ځوانه مه اوروه
د خپل ابا پر مېنه سره اورونه

4 د جهاني د شعر په شهرت او محبوبيت کي

د ټنګ ټکور او موسيقي ونډه هم د يادولو وړ ده. جهاني لکه چي خپله له موسيقي سره ځانګړې مينه لري، ځيني شعرونه يې د موسيقي يو خاص کيفيت لري. په تېره بيا د هيواد د نوميالي هنرمند سندرغاړي ډاکټر صادق فطرت)ناشناس(خواږه غږ د دغو شعرونو ښکلا نور هم زياته کړې ده. ما د "جهاني او ناشناس" په اړه يو جلا مقاله هم کښلې او د خپلو خبرو په يو ځای کي مي کښلي دي:
"يوه ورځ چا خبره راته وکړه: د جهاني شعرونه ځکه دومره شهرت ته رسېدلي دي چي د ناشناس له سندريز غږ او د ټنګ ټکور له څپو سره يو ځای شوي دي. بله ورځ يو بل چا راته وويل: د ناشناس د سندرو د ښايست او ارزښت يو اساسي علت دا دی چي هغه د خپلو سندرو لپاره د شعرونو په انتخاب کي ډېر ژور او "سختګير" دی. هغه د سندرو لپاره د نوميالیو شاعرانو د شعرونو غوراوی کوي لکه: خوشال بابا، حميد مومند، رحمان بابا، استاد حمزه، جهاني او ...
زما په نظر دغه دواړه خبري بې ځايه نه دي. د جهاني د شاعرۍ په شهرت کي به د ناشناس د سندريز هنر له اغېز څخه سترګي پټې نه کړو. دغه راز د ناشناس د سندريز هنر په ښايست او ځلونه کي هم د جهاني په څېر د شاعرانو د شعري پياوړتيا له اغېز څخه سترګي نه شي پټېدای لکه دواړه چي يو د بل بشپړوونکي وي... "

5 -د ښاغلي جهاني پر شعر د محتوا او هنر له

هغي پياوړتيا سره سره چي مخکي خبري پرې وشوې، تر يو وخته د فورم، وزن او چوکاټ له پلوه يوه داسي "کليشه" غالبه وه چي د هغه شعري ښکلا ته يې د هنري تنوع پر ځای، يو رنګي وربخښله او "مونوټون" کاوه يې. دا په خپل وخت کي د پښتو په نوې شاعري کي يو نوی ګام و چي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د يو ډول څلوريز ډوله نظم په چوکاټ کي وړاندي کېده او د ازادي شاعرۍ پر لور لومړني ګامونه وو چي په تېره بيا د حماسي شعر لپاره د وخت غوره انتخاب و ، خو بيا بيا تکرار يې نوښت کماوه او پر تکراري چوکاټونو يې بدلاوه ، داسي ښکاري چي شاعر وروسته بيا د دغه تکرار پر ځای د چوکاټونو رنګارنګۍ ته هم خپله پاملرنه اړولې ده. په را وروسته شاعرۍ کي يې د نوي غزل او آزاد شعر پر لور هم په زړه پوري ګامونه اخيستي دي.

د جهاني غزليزه شاعري، په پرله پسې توګه د ښکلا او پياوړتيا پر لور روانه ده او له يوې ټولګې څخه بلې ته د لا زيات ښايست لرونکې ده :

دا ميکده په نڅېدلو ارزي
ساقي دا جام دي په څښلو ارزي
چي لېونتوب ته عقل وتخنوي
دا زولني په شرنګېدلو ارزي
چي يې کيسې د ميني تخم کري
هغه وزر په سوځېدلو ارزي

او :

خمار مي نه ماتېږي شرابونه بېګانه دي
ساقي را ته اشنا دی خو جامونه بېګانه دي
سجدې ته يې د يار کوڅې ته نه يمه بللی
پردی قاصد راغلی پېغامونه بېګانه دي
دې ښار کي ربابونه د سنګسار په غېږ کي غواړه
نغمې ګوتو کي ژاړي شهبازونه بېګانه دي
چي زما د لېونو چغو جواب ورسره نسته
يا زه يم بدل سوی يا دا غرونه بېګانه دي
سجدې د جهاني پر تندي مه غواړه زاهده !
په دې سرکښه ښار کي محرابونه بېګانه دي

تر دې ځايه پوري نژدې ټولي خبري د ګران شاعر عبدالباري جهاني د هغو پخوانيو شعري ټولګو د بېلګو پر بنسټ وشوې، چي مخکي خپرې شوي دي: "ورکه مېنه"، "پايکوب" او "د سباوون په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تمه "، اوس خو دا دی شاعر "شپېلۍ" راته غږوي او دا ځل د شپېلۍ د سندريز غږ له ښايست سره د خپل شعر ښايست يو ځای کوي.

په دې توګه نو دغه "شپېلۍ" د شاعر څلورمه خپرېدونکې شعري ټولګه ده. سره له دې چې د "شپېلۍ" ټول شعرونه د سريزې د کښلو لپاره زما مخې ته نه دي پراته، خو زه باور لرم چې ټول او يا زياتره به يې ما په جرمني، هالنډ، ډنمارک او سويډن کې د ښاغلي جهاني په وياړ د افغاني بېلابيلو کلتوري ټولنو په غونډو کې د ګران شاعر په خپل غږ کې اورېدلي وي. له نېکه مرغه په دغو غونډو کې زه هم حاضر وم او د يو څو خو يې ويډيويي پټې)کيستې(هم لرم.

د "شپېلۍ" د شعرونو په اړه او يا خو غوره ده وو ايم چې د جهاني د را وروسته شاعرۍ په هکله، څو ټکو ته په لومړي ګام کې پاملرنه پکار ده:

1 -لومړنۍ خبره دا ده چې په دغه مجموعه

کې زموږ د ښاغلي شاعر، د شعري يون د پرمختګ ډېره غوره ننداره کولای شو. شاعر په دغو بېلګو کې د ښايست نوي نښې نښانې او نمونې زموږ مخې ته ږدي او د پښتو شعر بهير ته يې ډالۍ کوي. د شاعرانه ژورتياوو او لوړ تخيل نمونې د هغه په نوې شاعرۍ کې لا زياتې شوي دي:

کلونه تېر سو له کيسې د ښاره نه راوزي
زېری به نه غواړو ګيلې له ښاره نه راوزي
نه د زړې مينې داستان دی نه د نوي کړيکه
رويبار ګونګی دی خاطرې له ښاره نه راوزي
د پتنګانو وزرونو سوځېدل هېر کړي
زموږ ماښامونو ته ډېوې له ښاره نه راوزي
دا د عمرونو جنازه دلته چا وټومبله
ږغ د رباب او د نغمې له ښاره نه راوزي
کلابندي ده نور وتلای نه راوتلای سي څوک
مېږونه چيري دي شملې له ښاره نه راوزي

او يا لکه چې په يو بل غزل کې وايي:

دا څه جنون دی تر منزله رغړېدل چې نه وي
دا څه منزل دی په لمبو کې سوځېدل چې نه وي
زاهده خوله دې د دوږخ په کيسو سترې کړله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا څه خلیل دی تر انګاره پوري تلل چې نه وي
پښېمانه نه یم شیخه مه را یادوه قولونه
دا څه توبه ده په زر ځله ماتېدل چې نه وي
)ترپایه(

2- د شاعر په نوې شاعرۍ کې د جولې او
منځپانګې)فورم او مضمون(دواړو تنوع تر پخوا زیاته را څرګند ېږي. دلته هم منظوم ډوله شعرونه شته، هم د قصیدو بېلګې په کې وینو، د ښکلیو او لوړو غزلو ننداره هم کولای شو او بې له شکه چې دغه غزلې د شاعر د پخوانیو دریو ټولګو له بېلګو زیاتې، لوړې او ښکلې دي. د آزاد شعر بېلګې هم په کې وینو چې له هنري پلوه د لا زیاتې پاملرنې وړ دي.
3- څرنګه چې په دغو شعرونو کې د هیواد د
حالاتو ژوره انځورګري شوې ده او له بده مرغه د وطن حالات داسې دي چې د ښادۍ پر ځای یې د ویر شېبې زیاتې او درنې دي، شاعر هم زیاتره د همداسې شېبو شاهد او انځورګر دی. ما چې مخکې د کومې "ناهیلۍ" یادونه کړې وه، په وروستیو بېلګو کې نه یوازې دا چې دوام کوي، دغه د نا امیدۍ درد لا ژور او غمګین دی. په دې لړ کې کېدای شي د :

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره؟

په نوم نظم او ځینو نورو شعرونو ته ځانګړې پاملرنه وشي.
4- د شاعر په وروستیو شعري بېلګو کې د
هغه منظوم داستاني او حکایتي شعرونه د لا زیاتې پاملرنې وړ دي. زه د ښاغلي جهاني د شعر په بېلا بېلو غونډو کې د دې شاهد یم چې دغه لنډ منظوم داستانونه دومره اغېزناک دي چې د ګران شاعر له نورو ډېرو خوږو شعرونو څخه هم، له زیاتې بدرګې سره مخامخ شوي دي او بیا بیا یې د اورولو ټینګار شوی دی.
په دغو کیسو کې یې نظمونو کې د نمونې په توګه د "موږک شبر"، "د پیشو توبه"، "شیخ نصرالدین"، "چرګ او باز"، "مهار کړي اوښان" او یو شمېر نورو یادونه کولی شو چې د کیسې په څنګ یې لنډ شاعرانه پیغام هم د غور وړ دی، چې په ډېر منطقي انجام کې راځي، لکه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي د بل په مئېو غټ سي يا زمري سي
په هغه ګړي له قام څني پردي سي
چي يې عقل خدای موږک غوندي کوچنی کړي
يوه ورځ پر خپل بادار باندي غورځی کړي
يا :
له ازله مو نصيب راغلی خوار دی
چي لوېدلی مو د بل په لاس مهار دی

جهاني د پښتو د اوسني شعر له نوميالیو مخکښو شاعرانو څخه دی، جهاني د افغانستان د اولس د ژوند په ډېر غمګين پړاو کي، ډېر پرتمين شعرونه زمزمه کړي او لا يې زمزمه کوي، په دغو زمزمو کي به هماغه جهاني وګورئ خو دا ځل له "شپېلۍ" سره، او د سندريز غږ له ښايست سره. ورته غوږ شئ، وايې ورئ، ويې لولئ او خوند ترې واخلئ:

جهاني مه بوله ساحل ته لا مبوزن لاسونه
د دې ياغي مالت وګړي په بلا پسي ځي

په مينه
زرين انځور
2001/9/3 ع
1380/6/12 لمريز
جرمني ? د کولن ښار

کور په اور کي د اغيار درڅخه غواړم
د جانان غليمان خوار درڅخه غواړم
چي غماز مي د جانان په کور کي بولي
ژبه ګونګه د رويبار درڅخه غواړم
که تر مرګه پکښي ځان يوازي وينم
د هيندارو کور سنګسار درڅخه غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې مې سترګې بې جانانه بل څوک وینې
ځان منصور غوندې پر دار درڅخه غواړم
د سبا په شان بې نومه بې روبیاره
کور پر سترګو د دلدار درڅخه غواړم
چې رقیب مې د لحد له کیسو کوڼ سي
ستا په نوم کې پټ مزار درڅخه غواړم
چې نمرود مې ستا د مینې په تور سوځي
ژوند په غېږ کې د انګار درڅخه غواړم
په شبنم، په آیینه، په ګرېوانه کې
مخ، جلوه، ذکر د یار درڅخه غواړم
چې بورا رنګه مې مینه افسانه سي
تل سینه څېرې په خار درڅخه غواړم
چې پانوس غوندې په خپل اور کې رنګین یم
د کوګل وینه مې نار درڅخه غواړم
یو یې نوم غواړم په وینو کې کرلی
یو په سترګو کې نګار درڅخه غواړم
یو مې سوال جواب د قبر په پښتو کې
یو لحد پر کندهار درڅخه غواړم
چې یو ازې جهانې درځې درشل ته
د سکروټو پر سرلار درڅخه غواړم
8-11-2000

↓
زه لکه پرخه په لوېدلو کې چا نه ولیدم
لکه نسیم په تېرېدلو کې چا نه ولیدم
د ګل په غېږ کې مې یوه شپه په قسمت لیکلې
لکه شبنم په الوتلو کې چا نه ولیدم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پټ له پانوسه مي رنګين کړل د ساقي لاسونه
کرار کرار په سوځېدلو کي چا نه وليدم
نه د شاعر نه د بورا سترګو ته ونښېدم
د غرونو ګل وم غوړېدلو کي چا نه وليدم
نه تر اوربل نه تر ګرېوانه نه تر شونډو ولاړم
پر آشيانه په رژېدلو کي چا نه وليدم
خواږه خوبونه د ځوانۍ لکه سېلۍ تېرېدل
د خيال ماڼۍ وم نړېدلو کي چا نه وليدم
لکه نفس چي د عمرونو له محبسه وزي
د زولنو په ماتولو کي چا نه وليدم
لکه بېړۍ کوګل مي ډک له فريادونو وړمه
شپه د توپان وه ډوبېدلو کي چا نه وليدم
د حق ناري مي له زندانه تر يزدانه تللې
د افسانو په جوړولو کي چا نه وليدم
د جهاني په شان مي شپې کړې د يارانو سپيني
په تورو ورځو ژړېدلو کي چا نه وليدم
ويرجينيا
1999 ډسامبر

↓

ستا د راتلو په انتظار کرار کرار زوړ سوم
رويباره کله به راځې په انتظار زوړ سوم
د مرغلرو سوداګرو مي تپوس ونه کړ
تر لونګينه چا يو نه وړم پر بازار زوړ سوم
ما خو ويل چي په لمبو کي تر منزله ورځم
لکه قدم پر مځکه ولوېدم پر لار زوړ سوم
د خزانونو له هيبته يې خوله خلاصه نه کړه
د ګل په تمه د غوټۍ څنګ ته پر خار زوړ سوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه شېبه مي زولنو سندره غبرګه نه کړه
د لېونو سره په کلي کي هوښيار زوړ سوم
چا مي له سترګو سره دوې اوښکي ملګري نه کړې
لکه خاټول په رنګ رنګين په زړه پرهار زوړ سوم
نور مي خيالونه په خوږو نکلونو مه بيدوه
زه له شپو سترې يم په هيله د سهار زوړ سوم
تش د دوږخ له بېري وچي شونډي نه ګرځمه
يارانو خُم لره راغلی وم خُمار زوړ سوم
د جهاني پانوس کوګله لمبې مه سپموه
لکه پتنګ په ارمانونو د انګار زوړ سوم
ويرجينيا
1998 اپريل

↓

شېبې د انتظار دي په لېمو درته ساتو
اغزي نه دي دا لاري په بڼو درته ساتو
په شرنګ چي مو ټولی د غمازانو ويښه نه سي
محرم به لېونتوب د زولنو درته ساتو
ازل مو نذرانه د سوځېدو منظوره کړې
هر پل دي تر درشله په لمبو درته ساتو
چي سترګي د رقيب دي په جلوه روښاني نه سي
جانانه رباتونه په تيارو درته ساتو
ستا شپې دي وي روښاني موږ دي سوځو لکه شمعې
پېړۍ دي په پانوس کي په ګزمو درته ساتو
وعده مو له فرياد او له قسمته سره کړې
دردونه لکه ژبه د زخمو درته ساتو
يوه شپه يو راغلي بې اختياره بې خبره

(c) ketabton.com: The Digital Library

شبنم غوندي مو کړي پر غونچو درته ساتو
نن جنګ ته يو راغلي جهاني ستنېده نسته
مورچل په ککريو په پښتو درته ساتو
ويرجينيا
12 ؟ 6 ؟ 2000

↓

ځوانۍ ستا پر اوږو د جنازو پر کلي راغلو
د اوښکو په ګامونو د لېمو تر کلي راغلو
هر کاڼی مو جلا له ککرۍ سره اشنا دی
په شرنګ د زولنو د لېونو پر کلي راغلو
پتنګ غوندي نصيب راته منلې وه دا لاره
محفل ته دي جانانه د لمبو پر کلي راغلو
معذور يو که نن توان د الوتو راپکښې نسته
سوځلي ګلستان ته د اغزو پر کلي راغلو
پيدا چي درته تمه نه سي زموږ د رغېدلو
خولې د زکندن يو د سلګو پر کلي راغلو
زړ ځله به سي بندي د جانان د ديدن لاري
د پرخي د لښکر غوندي د شپو پر کلي راغلو
ساحله د توپان کيسه يوه شېبه که هېره
مړژواندي وزرماتي د څپو پر کلي راغلو
يو ټک له سره باسو نګهبان له بدو سترګو
په چم د سپېلنيو د اورو پر کلي راغلو
له ژبي د فرياد سره مو ستونی پخلا نه کړ
د درد په شاني زړه ته د زخمو پر کلي راغلو
سجدې بې پر تندي د جهاني منظوري نه وې
زاهده له توبو د ميکدو پر کلي راغلو
واشنګټن

(c) ketabton.com: The Digital Library

28 ؟ 8 ؟ 2000

کلونه کیږي له دې ښاره کیسو کوچ کړی دی
د آدم خان له شهبازونو درخو کوچ کړی دی
په هغه دښت کې د مجنون غرغرې وچې سولې
د لېونیو له مزلونو اغزو کوچ کړی دی
نه په محفل کې بلبدل نه سوځېدل یادېږي
د پتنګانو له مذهبه لمبو کوچ کړی دی
څنګه به ستون سي له خزانه تورېدلی بلبل
چې له چمنه د ګېډیو وږمو کوچ کړی دی
اوس یې شرنګی د نیمو شپو سندري نه تخنوي
له سپینو لېچو سرو لاسونو بنګړو کوچ کړی دی
د زلېخا مینه د چا لمنی نه توروي
اوس له خوبونو د یوسف قافلو کوچ کړی دی
د تور جادو افسون وهلي دي د غرو لمني
نن د شپېلۍ له منترونو نغمو کوچ کړی دی
جهاني څوک به پر لنډیو غزلونه لیکي
چې له ګودر څخه د پېغلو نارو کوچ کړی دی

ویرجینیا
12 ؟ 8 ؟ 2000

↓
بیا یې په محفل کې نن له پام څخه لوېدلي یو
ګوره د ساقي تر نظر څنګه ورغلي یو
هره شپه به موږ ته زنداني خوبونه مه راوړه
شرنګ د زولنو ته له کنعان څخه راغلي یو
نن دي عبرتونه له هوښیارو سره وخاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د لمبونیو په اتڼ ور کښېوتلي یو
پل چي مو د پله پر سر ایښودې رقیبه پښه نیسه
موږ چي له ازل څخه راغلي یو ښاغلي یو
مه راځه ساحله چیري موږ چیري دا ستا سکون
موږ یې سمندر ته د توپان په شپه لېږلي یو
نور مو تماشه کوي که خپله ننداره کوو
یوه نه سوو شبنم غوندي یې څو شپې بللي یو
هره ورځ د ستورو په حساب لمبې په خوله کي وړو
موږ له خپلي ژبې لکه شمعي سوځېدلي یو
موږ خو بې اختیاره د نعمت پر خوان ور پرېوتو
ګوره چي سخي کور به لا څو ورځي منلي یو
پرېږده جهاني له دې وزره د پرواز تمه
غشي د نصیب چي پر شهپر باندي ویشتلي یو

ویرجینیا
12 -10 -2000
↓
لا به تر څو وینو ملګرو دا د غم خوبونه
د جنازو سره ملګري د ماتم خوبونه
ځئ له آسمانه سره یوه کو دا زړه خبره
یا دي اختیار وي یا دي ځغلوي قلم خوبونه
نور به پخپله د خوبونو تعبیرونه کوو
پردي لا ولي ګوري موږ ته سم نا سم خوبونه
بوډۍ آسمان ته نوري مه نیسئ د خیر لمني
په دې کړه ملا یې د ډیرو کړل برهم خوبونه
پیر مُغان ویله خپلي آیینې سپیني کړئ
کنه حرام دي د سکندر او جام جم خوبونه
یوه منزل ته نه رسیږي ببلي ببلي کوڅې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې سرابونو ډیرو وخوړل د یم خوبونه
نن د شیطان په لمسه غاړه د هابیل غوڅوي
سبا به ویني ویني ژاړئ د ستم خوبونه
جهاني نور نو د قسمت په خوښه نه یو روان
راویښوو په لویه لار کي هر قدم خوبونه

ویرجینیا
8 -12 -2000
↓
یو څو رنځوري شپې دي په لېمو یې زنګوو
شېبې د انتظار دي په کلو یې تېروو
دا ښار د نازولو دی چا درد نه دی لیدلی
تر څو به په زګېروي ورته زخمونه ویښوو
کلونه د سبا د جنګ په هیله خاوري کیږي
نن وزو له توپان سره خبره سپینوو
عمرونه له مطرب سره بې سوره نغمې ژاړي
ساقي په دې رباب کي نوی شرنګ پیدا کوو
چي ستا سره ښخېږي د هغې ګناه په ګوتو
قسمته له تندي څخه سجدې دي پاکوو
راپرېږده د ساقي سپینو لاسو کي سره شراب
واعظه ته رخصت یې موږ اورونه قبلوو
چي لوېږي مي زلمی ساقي په غېږ کي له مستۍ
جنت زاهده ستا سو موږ خمونه تشوو
ځوانۍ چي ګمراه نه کړ د خلوت په تاریکو کي
دا شپې راڅخه تښتي ځو توبې به ماتوو
هستي مو جهاني د عزراییل په غېږ کي غواړه
مستي لا په سلګیو کي د سره پاڅوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويرجينيا
15 -8 -2000

↓

پياله نيمه دي ولوېږي نظر په ماتوم
نن دا سي مستي غواړمه ساغر په ماتوم
ژړمخی به در نه سم په کوڅه کي لېونتوبه
څو کاڼي مي راوړي دي خپل سر په ماتوم
چي تمه د پرواز مي پاته نه سي په سينه کي
په غشيو کي در الوزم وزر په ماتوم
ستا شپې ته مي جانانه سره لمبه په خوله کي راوړه
د شمعي په څېر ژبه ده منتر په ماتوم
که سيوری غوندي ورک يم له ترورمۍ سره پر لارو
معلوم په هر قدم يمه سفر په ماتوم
شهيدي کربلا ته په جنګ نه يم در وتلی
غازي زور مي راوړی دی لښکر په ماتوم
شپې د انتظار دي تر لحده پوري وړمه
دا شپه مي سبا نه کې زه سحر په ماتوم
نفس د زکندن يمه په ستوني کي ګنډلی
يو جام د اجل غواړمه کوثر په ماتوم
قسمته نن په خپله خوښه ستا له غېږي ځمه
قلم پر تندي کاږمه دفتر په ماتوم
په نوم د جهاني چي دي ليکلي دي آسمانه
توپان درڅخه غواړم سمندر په ماتوم

ويرجينيا
12 -9 -2000

↓

نور به له رقيب سره د کور خبري نه کوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینې به سرې کو د پېغور خبرې نه کوو
څله د پردیو د خوښې د پاره وسوځو
نور به وزر وساتو د اور خبرې نه کوو
ولې خپلې ځانګې د جنون تېښتې ته ونیسو
ځان چې تربور سوی دی د زور خبرې نه کوو
ځئ چې د قسمت پر تندي خپلې کرښې ولیکو
پرېږدئ له قاتل سره د ورور خبرې نه کوو
ډېر مو له فریاده د رقیب کیسې شرینې سوې
درد غوندې به پټ وزو د شور خبرې نه کوو
زموږ لا په شهپر کې د آسمان خوبونه پاته دي
مرګه ځوانیمرګه لا د ګور خبرې نه کوو
نن به جهانې بې وزرونو پروازونه وي
پرخه غوندې الوزو د لور خبرې نه کوو

واشنګټن ډي سي
19 -2 -2002

زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
د اتلانو د کیسو وطنه
د میدانونو خرخښو وطنه
داسې مې نه غوښتې چې نن دې وینم
په تن زخمي په سره کفن دې وینم

نه دې هلمند هغه موجونه راوړي
نه له مستۍ په خوله ځګونه راوړي
نه د ارغند غاړې ګلونه راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه دي ترنک زاړه سپلونه راوړي
نه دي د ښتو کي قافلې وينمه
نه دي کېږديو کي د ښوې وينمه

نه د رابيا له ميني مست فتح خان
له کلا بُسته قهرېدلی روان
نه ورسره دي د بړېڅو ياران
نه د مغولو په پوځ ګډ دی تالان
نه يې شپېلۍ دي په برېتو اغوستي
نه يې سرونه په نېزو اغوستي

نه چا ته کور نه چا ته بام پاته دی
نه د کيسو د شپو ارام پاته دی
نه د بيبو د خولې پيغام پاته دی
نه ښادي خان نه دلارام پاته دی
نه په زلمۍ مينه کي شور خوځېږي
نه په رګو کي د چا اور بلېږي

نه د احمد د توري شرنګ وينمه
نه يې لښکري نه يې جنګ وينمه
نه پاني پت په وينو رنګ وينمه
نه سينې ځيري په خدنګ وينمه
نه مرهټيانې ميندي بوري ژاړي
نه پښتنې په تېرو تورو وياړي

اوس دي پر کليو جنازې را اوري
له پېغلو سترګو اوښکي سرې را اوري
له خپل قسمته درته شپې را اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر سپینو ورځو دي تیارې را اوري
اوس هديره د افسانو يې زموږ
ګور د زلميو ارمانو يې زموږ

اوس له آمو تر اباسینه خاوره
له وينو مسته سره رنګينه خاوره
هغه درنه هغه سنګينه خاوره
هغه تر خپل ښارګ شېرينه خاوره
ورباندي ګرځي د اورنګ آسونه
د پردۍ سولي پردي جنګ آسونه

اوس دي په لار کي رقيبان پراته دي
اوس دي په عرش کي شيطانان پراته دي
پر خزانو دي ښاماران پراته دي
په کوه قاف کي دي دېوان پراته دي
لاري کوڅې دي د اغزو ډکي دي
ياغي درې دي له لمبو ډکي دي

ما خو به ستا په نوم فالونه کتل
ما له قسمت سره سوکونه وهل
ما دي په غېږه کي ګلونه ليدل
ما دي تندي کي جنتونه ويل
اوس مي په زړه کي ستا يادونه ژاړي
هره غزل کي مي بيتونه ژاړي

لا مي د وران قسمت خوبونه وينم
لا دي په برخه توپانونه وينم
لا په غضب د آسمان خونه وينم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا د ډېرو بارانونه وينم
لا به د دوست په نوم درځي غليمان
لا به دي وژني د لستوڼي ماران

راسه چي ويني ته دي اور درکمه
زاړه جنون ته به دي شور درکمه
څو لېونۍ چيغي په پور درکمه
زخمي لمبو ته به دي زور درکمه
راځه يو مسته پياله بنګ پورته کو
يو ځل به بيا د توري شرنګ پورته کو

راځه چي بيا د افسانو په ژبه
د ملالۍ او د عينو په ژبه
د ميوندونو د کيسو په ژبه
څه د توپک څه د جرګو په ژبه
د وطن شپو ته مشالونه راوړو
د تيارو ښار ته څراغونه راوړو

زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
د اتلانو د کيسو وطنه
د ميدانونو خرخښو وطنه
داسي مي نه غوښتې چي نن دي وينم
په تن زخمي په سره کفن دي وينم

ويرجينيا
15 -5 -2001

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ستا د ابا مېنه تالا سوې
چي تندي کي دي سجدې ورته ساتلې
د ګلونو پر غونډۍ اورونه اوري
وږمه ځي تر ارغوانه پښنه نیولې
په کوڅو کي يې ژوندۍ جنازې ګرځي
پر کورونو د بلا ساه ده ختلې
له بانو تر ګرېوانه د اوښکو کور دی
له زلمو شونډو موسکا ده کوچېدلې
پر اوږو د اوښکو ووته له ښاره
د خندا جنازه ولاړه غم لړلې

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس په ساندو کیسې وزي له کابله
چي کوڅې يې وې ښایستې په پېغلو حورو
سور سالو يې د لمبو رنګ دی اخیستی
چي په ښکلي وه باغونه د انګورو
پر انګړ يې د پاتا کمبلي ژاړي
پر تېر سوی دی ناورین د زورورو
ماشومان يې بلاګاني په خوبویني
افسانې د برېتورو ، رېبرورو
د هر پلار کیسه د زوی په وینو سره ده
هره مور ده پرهارونه د ناصورو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله‌ي کوم وطن ته وړي دا کور خرابي
اوس به څوک اوري آواز د پرد ېسانو
کوم ولات کي يې د رمل ورته ليکلي
څوک به اوري فريادونه د زخميانو
څوک به غوړ نيسي نارو ته د بې پلارو
څوک به وژاړي سلګۍ د يتيمانو
څوک به بيرته لوپټه د خور پر سر کي
څوک به نيسي ګرېوانونه د غازيانو
د نښترونې جنډۍ سوې د قبرونو
لا رواني دي جوپې د شهيدانو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس به څوک له قلندره سره ژاړي
اوس به څوک لېږي ميرا ته غزلونه
څوک به اوښکي تويوي پر مينانو
څوک به ژاړي په کېږديو کي نکلونه
کوم حميد به خط و خال کاغذ ته يوسي
يادوي به د يارانو سفرونه
څوک به اوري کرامت د درويشانو
څوک به ګوري پر رحمان باندي فالونه
څوک به نيسي د ديدن د ګودر لاري
له سالو سره به څوک ستايي اورونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس به څوک د هندوکش سندري بولي
اوس به څوک ځي په اتڼ تر خیبرونو
اوس به څوک د ارغسان پر څپو ګرځي
څوک به لیکي قصیدې د کونړونو
څوک به بولي له آمو تر اباسینه
غر او سمه د سرکښو اولسونو
څوک به بولي له اټکه تر مالانه
قلاګاني د بابا له میراثونو
اوس به څوک د جلالاګو در ته یوسي
د هلمند څخه شرنګی د امېلونو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس به څوک را یادوي تېري خبري
اوس به څوک را وینوي زاړه نکلونه
اوس به څنګه نکلچي غاړه تازه کي
اوس به څه وایي زامنو ته پلرونه
اوس به څوک د پاني پت په توره ویاړي
اوس به څوک تسلیموي اصفهانونه
کوم شېرشاه توره ایستلې ځي سسرام ته
کوم اکبر به ورانوي د فرنګ خونه
کوم اورنګ به خپل زخمونه ویني ژاړې
کوم خوشال به لړزوي په کټ کي زړونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کومه پېغله به غرمه د میوند سره کي
د خپل یار له وینو څوک ایږدي خالونه
اوس به کومه تورپېکۍ پر بولدک ورسي
کومه چیغه به کي سره ساړه رګونه
کوم لاسونه به مرۍ د قاتل نیسي
څوک به اخلي د پېړیو کساتونه
څوک به راسي د ایوب سره ملګري
څوک به واچوي سندرو ته نومونه
څوک به تاو کړي د بابا بګړۍ له سره
څوک به وران کي د ازل کښلي خطونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

نن هغه ماشه د ورور پر لور کشېږي
چي یې غړي تښتول د رستمانو
نن هغه غشي د خور ټیکري پېیلي
چي یې زړونه سوري کول د سرکښانو
نن هغه اور د ابا پر مېنه بل دی
چي کرلې یې لمبې پر ګرګینانو
نن هغه توره د ورور په وینو سره ده
چي خیرلې یې سینې د غلیمانو
نن هغه سالار د بل په پښو کي پروت دی
ککرۍ چي یې وهلې د بتانو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس له ګوتو د مطرب ويني را اوري
ژبي سل ځايه زخمي د شهبازونو
د سندرو سره غبرګي وايي ساندي
د رنځورو زګېروي ځي له ربابونو
اوس به چيري د زلميو څوښي غورځي
ګنهکاره سوه سورنا رږغ د ډولونو
شپې ته راغله انګولا د بلاګانو
شمع کوچ سوه د محفل له ماښامونو
د تيارو اجاره دار محتسب راغی
خپروي زړې تياري پر ځوانو زړونو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

پر ګودر دي مېلمنې د بلا سترګي
نه شرنګی سته د پاوليو نه پايلو
پر نغمو پر زمزمو چپاو راغلی
زاغ نيولي ځالګۍ دي د بلبلو
نه محفل کي ګناهونه ياغي کېږي
نه خيام سته د توبو د ماتولو
سپين لاسونه د ساقي به چيري وېشي
پر يارانو شنې پيالې ډکي له مُلو
اوس به څوک رنګونه تش کي په قلم کي
څوک به ليکي دېوانونه د غزلو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس نسیم را وړي خبر د تورو ورځو
اوس له شپو سره راځي اغزن خوبونه
آفتونو پکښې کړي ځالګۍ دي
جنازو پکښې اوډلي دي کورونه
وايي نسته کجاوې شا ليلا ورو ورو
پېغلي نه نيسي د اوښو پېزوانونه
اوس يې نه راوړي رويبار د ديدن زېرى
له قاصده سره نسته سلامونه
په کوڅو کې يې زموږ پلونه بېګانه دي
له اغيار سره يې کړي پيوندونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

ويرجينيا
6 -3 -2000

هغه ستا د ابا مېنه تالا سوې
چې تندي کې دي سجدې ورته ساتلې
د ګلونو پر غونډۍ اورونه اوري
ورېمه ځي تر ارغوانه پښه نيولې
په کوڅو کې يې ژوندۍ جنازې ګرځي
پر کورونو د بلا ساه ده ختلې
له باڼو تر ګرېوانه د اوښکو کور دى
له زلمو شونډو موسکا ده کوچېدلې
پر اوږو د اوښکو ووته له ښاره
د خندا جنازه ولاړه غم لړلې

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس په ساندو کیسې وزي له کابله
چي کوڅې یې وې ښایستې په پېغلو حورو
سور سالو یې د لمبو رنګ دی اخیستی
چي په ښکلي وه باغونه د انګورو
پر انګړ یې د پاتا کمبلي ژاړي
پر تبر سوی دی ناورین د زورورو
ماشومان یې بلاګاني په خوب ویني
افسانې د برېتورو ، ږیرورو
د هر پلار کیسه د زوی په وینو سره ده
هره مور ده پرهارونه د ناصورو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

کله چي کوم وطن ته وړي دا کور خرابي
اوس به څوک اوري آواز د پردېسانو
کوم ولات کي یې د رمل ورته لیکلي
څوک به اوري فریادونه د زخمیانو
څوک به غوږ نیسي نارو ته د بې پلارو
څوک به وژاړي سلګۍ د یتیمانو
څوک به بیرته لوپټه د خور پر سر کي
څوک به نیسي ګریوانونه د غازیانو
د نښترو ني جنډې سوې د قبرونو
لا رواني دي جوپې د شهیدانو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس به څوک له قلندره سره ژاړي
اوس به څوک لېږي میرا ته غزلونه
څوک به اوښکې تویوي پر مینانو
څوک به ژاړي په کېږدیو کې نکلونه
کوم حمید به خط و خال کاغذ ته یوسي
یادوي به د یارانو سفرونه
څوک به اوري کرامت د درویشانو
څوک به ګوري پر رحمان باندې فالونه
څوک به نیسي د دیدن د ګودر لاري
له سالو سره به څوک ستایي اورونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس به څوک د هندوکش سندرې بولي
اوس به څوک ځي په اټن تر خیبرونو
اوس به څوک د ارغسان پر څپو ګرځي
څوک به لیکي قصیدې د کونړونو
څوک به بولي له آمو تر اباسینه
غراو سمه د سرکښو اولسونو
څوک به بولي له اټکه تر مالانه
قلاګانې د بابا له میراثونو
اوس به څوک د جلالا ګودر ته یوسي
د هلمند څخه شرنګې د امېلونو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس به څوک را يادوي تېرې خبري
اوس به څوک راوينبوي زاړه نکلونه
اوس به څنګه نکلچي غاړه تازه کي
اوس به څه وايي زامنو ته پلرونه
اوس به څوک د پاني پت په توره وياړي
اوس به څوک تسليموي اصفهانونه
کوم شېرشاه توره ايستلې ځي سسرام ته
کوم اکبر به ورانوي د فرنګ خونه
کوم اورنګ به خپل زخمونه ويني ژاړي
کوم خوشال به لړزوي په کټ کي زړونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

کومه پښغله به غرمه د ميوند سره کي
د خپل يار له وينو څوک ايږدي خالونه
اوس به کومه تورپښکۍ پر بولدک ورسي
کومه چيغه به کي سره ساړه رګونه
کوم لاسونه به مرۍ د قاتل نيسي
څوک به اخلي د پېړيو کساتونه
څوک به راسي د ايوب سره ملګري
څوک به واچوي سندرو ته نومونه
څوک به تاو کړي د بابا بګړۍ له سره
څوک به وران کي د ازل کښلي خطونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

نن هغه ماشه د ورور پر لور کشېږي
چې یې غړي تښتول د رستمانو
نن هغه غشي د خور ټیکري پېیلي
چې یې زړونه سوري کول د سرکښانو
نن هغه اور د ابا پر مېنه بل دی
چې کرلې یې لمبې پر ګرګینانو
نن هغه توره د ورور په وینو سره ده
چې څیرلې یې سینې د غلیمانو
نن هغه سالار د بل په پښو کې پروت دی
ککرۍ چې یې وهلې د بتانو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس له ګوتو د مطرب وینې را اوري
ژبې سل ځایه زخمي د شهبازونو
د سندرو سره غبرګې وایي ساندي
د رنځورو زګېروي ځي له ربابونو
اوس به چیري د زلمیو څوښي غورځي
ګنهکاره سوه سورنا ړغ د ډولونو
شپې ته راغله انګولا د بلاګانو
شمع کوچ سوه د محفل له ماښامونو
د تیارو اجاره دار محتسب راغی
خپروي زړې تیارې پر ځوانو زړونو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

پر ګودر دي مېلمنې د بلا سترګي
نه شرنګی سته د پاولیو نه پایلو
پر نغمو پر زمزمو چپاو راغلی
زاغ نیولي ځالګی دي د بلبلو
نه محفل کي ګناهو نه یاغي کېږي
نه خیام سته د توبو د ماتولو
سپین لاسونه د ساقي به چیري وېشي
پر یارانو شنې پیالې ډکي له مُلو
اوس به څوک رنګونه تش کي په قلم کي
څوک به لیکي دېوانونه د غزلو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس نسیم راوړي خبر د تورو ورځو
اوس له شپو سره راځي اغزن خوبونه
آفتونو پکښي کړي ځالګی دي
جنازو پکښي اوډلي دي کورونه
وایي نسته کجاوې شا لیلا ورو ورو
پېغلي نه نیسي د اوښو پېزوانونه
اوس یې نه راوړي رویبار د دیدن زېری
له قاصده سره نسته سلامونه
په کوڅو کي یې زمورږ پلونه بېګانه دي
له اغیار سره یې کړي پیوندونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

ويرجينيا
6 -3 -2000

واه زوروره څه په لوړ آواز سندرې وايې
ستا په سندرو کې د غونه د پېړۍ اورمه
لکه له منځه د وحشي او توپاني سمندر
زه ستا آواز د بې وزلانو له بېړۍ اورمه
د غرونو منځ کې له درو له ګړنګونو څخه
يوه خوږه يوه اشنا غوندې شپېلۍ اورمه

څومره زړه ور يې چې لا نوم د ملالۍ يادوې
د ثريا د قبر سر ته يې لنډۍ يادوې
لا دې د زړه خواله راوړې د نازو لونو ته
لا په دښتونو کې سندرې د کوچۍ يادوې
لا دې ژوندۍ ده په سينه کې سوځېدلې مينه
لا ماښامونه لا اورونه د کيږدۍ يادوې
لا دې خوبونو ته راوزي خپلې دنګې نجونې
لا د ګودر سره پاولې او غاړګۍ يادوې

اوس دې هغه ښکلې پېغلوټې بې پاوليو ګرځي
اوس بې پوړنې ببر سر بې غاړګيو ګرځي
اوس يې سندرې په دښتونو کې شپې نه ويښوي
چې د شيطان محتسب سترګې پر کيږديو ګرځي
هغه ښايستې د غزلونو د شعرونو سترګې
له اوښکو سرې دې شوړېدلې په زاريو ګرځي
اوس د دېوانو د شامته ښکلا وتورېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ترابان په کور کي پوځ د شاپېریو ګرځي
اوس یې په مېنه کي د توري بلا مور لنګه ده
په پېښور کي په کوڅو کي د پردیو ګرځي
هغه ښایستې په تورلېنګیو کي پلو ګرځوي
د ګیدړانو کره لونې د زمریو ګرځي

د ثریا د خویندو میندو هدیره ورکه ده
د ښکلیو لونړو یې کلا ورکه دېره ورکه ده
اوس د زلخوړي ابوجهل د لښکر له جوره
په ماښامونو کي لمبه ورکه خېمه ورکه ده
څوک د تورونو څوک سنګسار د پاره جوړي نجوني
پر سورکۍ شونډو یې د ژوند بله کیسه ورکه ده
اوس نه په ورا نه په اتڼ نه په مېله راوزي
د ژوند له خوني یې رڼا ورکه دېوه ورکه ده

په دې تورتم کي به له چا سره غمونه ژاړو
اوس به د کومو ځوانیمرګو لحدونه ژاړو
د کومو کونډو کومو بورو کومو ورارو سره
د چا کیسې او د چا شناختې او قبرونه ژاړو
د بې عزته محتسب دُره عزت لوټوي
د چا پر ولي پر ناموس باندي زخمونه ژاړو
دلته به څرنګه ګربوان د زورورو نیسو
دلته به چا سره دردونه پرهارونه ژاړو
دلته مو وژني د نصیب د فیصلو په حکم
وایه له چا سره دا تور عدالتونه ژاړو
اوس د بابا پر مېنه حکم د اورنګ چلېږي
د پردۍ توري به موږ چا ته ګوزارونه ژاړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوره هادي ! نن دې پر خوېندو بدې شپې راغلې
د رڼاګانو په وطن کې دې تیارې راغلې
چې پایزېبونو به یې شپې له کېږدۍ وشړلې
هغو پاپیو ته نن توري زولنې راغلې

خو که دا مېنه په ریشتیا د ملالۍ مېنه وه
که د نازو او ثریا او تورپېکۍ مېنه وه
که په ریشتیا زمریو میندو وه راوړي بچي
که په ریشتیا د عُقابانو د ځالۍ مېنه وه
که د شهید مین په وینو چا خالونه وهل
که د ګولیو په باران کې د سیالۍ مېنه وه
که چا دې خاورې ته د وینو اوبه خور ورکړې
که د اتڼ که د پایکوب که د مستۍ مېنه وه

نو پر دې خاورې داسې ډېرې زلزلې راغلي
دې هسکو څوکو داسې ډېرې حادثې لیدلي
دلته مرګي موږ ته په زر ځله خېمې وهلي
د بورو ورارو سترګو ډېرې جنازې لیدلي
موږ له ازله د توپان په شپه کې وزېږېدو
دې سمندر کې له پېړیو مو څپې سهلي

که ژوند باقي و یوه ورځ به مو بیا ښکلي نجوني
لکه د غرونو غرڅه مستې نازولي نجوني
بیا پر واټونو ډلې ډلې په سېلونو ګرځي
زما د کابل هغه ښایستې هغه ښاغلي نجوني
بیا به په سرو منګلو زړونه له کوګله کاږي
په شرنګا شرنګ به را رواني وي منلي نجوني

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به د سترګو ترکونجو ګوري مکار محتسب
موږ به پر نویو پاڼو نوي حسابونه لیکو
بیا به د شعر پر مځکه وکرو د میني فصل
بیا به له سره نوي نوي غزلونه لیکو

واشنګټن ډي سي
9 -9 -2001

زنداني خیالونه

ما ویل زه به یوه ورځ د پسرلي په سهار
چي مځکه سره او شنه وي
چي د بوډۍ په ټال کي
غزلي ناځي ترڅ نظمونه اوري
چي د توبې پر لغوړنو پر چاودلو شونډو
کیسه د ذکر زنګ وهلې نیمه خوا ویده وي
چي له محرابه سجدې نه راپاڅي
چي شیخ د خپل قهر په اور کي سوځېدلی پروت وي
چي په جومات کي غځېدلی پروت وي
چي د نې او د خُمار سندري
چي د جانان او د نګار سندري
چي د ساقي او د خپل یار سندري
هم له شبنمه هم له ګلو خوځي
هم له نرګس هم له سنبلو خوځي
هم له اوربل هم له کاکلو خوځي
له شونډو خوځي له سرو مُلو خوځي
زه به راځم پر هغه لاره باندي
چي تا په میاشتو په کلو څارله
چي تا په اوښکو په سلګو څارله
تا په دعا، تا په تعویذ، تا په فالو څارله

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به راځم لکه د تللیو مرغکیو په څېر
د پسرلي د توتکیو په څېر
او راسره به وي د سپینو مرغلرو امېل
زه به کیسې د پردېسیو کوم
ته به کیسې د شوګیریو کوې
زه به له ګل څخه فراق ژاړمه
ته به نکلونه د اغزیو کوې
زه به دې غېږ کې نیسم
ته به مې غېږ کې نیسې
یوه شپه به شوګیرونه هېر کو
د خیال په تاو به خزانونه هېر کو
او ښکې به هیري کو غمونه هېر کو
خو ګراني کله د زمان بندېوان
دا د عمرونو د زندان بندېوان
په زړه ظالم د شنه آسمان بندېوان
زما د خیالونو زولنې ماتوي
یا ستا د اوښکو سلسلې ماتوي
دا په زړه سخته زمانه
کله ارام ته پرېږدي
د پردېسۍ سترې خپاره خیالونه
د بې وسۍ زخمي زخمي خوبونه

واشنګټن ډي سي
1-11-2000

د عمر سودا

ځوانیمرګي ځوانۍ څه وې
سپیني ږیري مخ دي تور سه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرور یم تر قیامته
ځه کلو نه دي په ګور سه

ځوانۍ چیري مي کړې ورکه
چېري ولاړې ښکلي نجوني
چي ښایستې ونې یې ګورم
رانه لیري ځغلي نجوني

خدایه نغده مي راوړې
پورته نه یمه راغلی
پنځه ورځي مي زلمی که
ژوند مي ټوله دربخښلی

چي بیا زه یم بیا یاران وي
بیا سبزه وي بیا ګلان وي
چي بیا می وي بیا مستان وي
د شرابو رود روان وي

پیالې سر پر سر تشېږي
ښاخلې بند پر بند ماتېږي
ویني وار په وار تودېږي
مرګ او ژوند دواړه هېرېږي

شرنګ سي پورته له ربابه
لمبه خېژي له دریابه
شیخ توبه کي له کتابه
پرهېز مات کي له شرابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پایکوبه د یارانو
شپې سي اور د رقیبانو
ورځې توري د شیخانو
ژوند اغزي د غلیمانو

یو د بل په سترګو پایو
زه او یار مي لاس تر غاړه
یو په بل کي سره ورک سو
په یوه هستي کي دواړه

هم ډکېږي هم تشېږي
صُراحي او ګیلاسونه
له مستانو نسکورېږي
د سرو مُلو ډک جامونه

نازولې ساقي ګرځي
لکه څانګه د ګلونو
چي خمار مستي یې څاځي
له سرو سترګو له لاسونو

خدایه سپین و ښنته مي واخله
په رګو مي کړه اورونه
بس پنځه شپې مي زلمی که
نور در ونیسه کلونه

چي توبه وي له حسابه
زه هغسي مستي غواړم
چي پرهېز وي له کتابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه هغه کلونه ژاړم
او که دا نه وي خالقه
بې اجله درنه ولاړم

ویرجینیا
13 -3 -2002

ته ښایسته یې

ته لکه ستوری د آسمان پر لمن

ته لکه سترګه د سبا ښایسته یې
په آسمانونو کې تنها ښایسته یې
ته له ازله له پخوا ښایسته یې
ته د مستۍ ته د خمار په شپه کې
لکه ساقي لکه مینا ښایسته یې
لکه پانوس لکه رڼا ښایسته یې
لکه جلوه لکه برېښنا ښایسته یې
لکه شبنم لکه ځلا ښایسته یې
لکه ګلاب لکه بورا ښایسته یې
لکه لاله په سره لمن کې د بېدیا ښایسته یې
لکه غزل ټوله ښکلا ټوله له رنګه ډکه
لکه خیالونه د شاعر د هرې خوا ښایسته یې

ته لکه زېری پر غوږو لکه نغمه پرېوزې
له سر تر نوکه په رګو لکه لمبه کښېوزې

ته لکه شمع لګېدل دې زده دي
په توره شپه کې بلېدل دې زده دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم سوځېدل هم سوځول دي زده دي
هم ویلول هم ویلېدل دي زده دي
لکه خیالونه الوتل دي زده دي
پردي خوبونه تښتول دي زده دي
زخمي کول کړارول دي زده دي

ته لکه زرکه له اوازه دي درې ښکلي دي
لکه شپېلۍ له مازیګره دي رمې ښکلي دي
لکه لمبه له ماښامونو دي خېمې ښکلي دي
ته لکه وړانګه له سهاره دي څپې ښکلي دي

ته لکه ګل د نسترن له تا بهار ښایسته دی
لکه نسیم لکه وږمه له تا سهار ښایسته دی
لکه سپوږمۍ له تا آسمان له تا سینګار ښایسته دی

ستا له تصویره مي خوبونه ښکلي
په تصور مي دي خیالونه ښکلي
ستا له خیالونو مي نظمونه ښکلي
ستا په هستۍ مي غزلونه ښکلي

تر څو ژوندی یم ستا په نوم به غزلونه لیکم
تر څو چي یونم څو چي وینم څو چي سترګي لرم
ستا پر تصویر باندي به اوښکي کرم
ستا په خوبونو به مي شپې بیدوم

ویرجینیا
13 -3 -2002
چي شپېلۍ بنده نه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپانه دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
په دې دښتونو کې يوازې دا يوه نغمه ده
چې مورې ته نکل د پېريو کوي
يوازې دغه آواز
اوس د آشنا دښتونو
د جګو جګو غرونو
زمورږ د زهيرو چپاو سويو زړونو
د نړېدلو سوځېدلو خونو
د ځوانيمرګو نيمه خوا قبرونو
يوه يوه کيسه پر ژبه لري
يوازې دغه آواز
يوازې ستا د شپېلۍ مستي او آزادي نغمې
د لوړو غرونو تر کمرونو ورځي
لا د کيږدۍ تر ماښامونو ورځي
لا په دښتو کې تر اورونو ورځي
لا د زلميو مينانو تر نکلونو ورځي
لا د بلبلو چنچڼيو تر غوږونو ورځي
شپانه دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
چې زمورږ د غرونو دا ژور لاښونه
چې دا زخمي ګلونه
دا سوځېدلي او دا وچ ډاګونه
دا نيمه خوا ښارونه
دا بې صاحبه دا ميرات کورونه
دا د مرګي له ساندو ډکه خونه
يوازې تا پېژني
شپانه کلونه کېږي
چې وطن رنګ د لېونتوب اخيستی

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګونو باج له سرېتوب اخیستی
د څو قاتلو لوټمارانو ټولۍ
د بېګانه داړه مارانو غدۍ
زلمي سرونه په لمنو کي وړي
شهيدي ويني په څمونو کي وړي
پردي تېغونه په لاسونو کي وړي
نه يې په شپو کي دي کيسې پرې ایښې
نه په کیږدیو کي لمبې پرې ایښې
نه يې پر شوندو ترانې پرې ایښې
نه يې شهباز نه يې نغمې پرې ایښې
نه يې لنډۍ نه يې نارې پرې ایښې
ستا له شپېلۍ به هم نغمې تللي وي
ستا له نغمو به هم کیسې تللي وي
ستا له کیسو به هم مزې تللي وي
تا ته به هم سورونه نه وي پاته
ستا له آوازه به هم ويني څاڅي
ستا له سورونو به هم اوښکي پاڅي
تا ته به کله دونه شور پاته وي
ستا د نغمې به کله زور پاته وي
ستا به د وينو چېرته اور پاته وي
خو ته دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
ستا له شپېلۍ واری سم
که سبا بیا مو ګودرونه خپل سول
که مو دا غرونه دا دښتونه خپل سول
که په کیږدیو کي اورونه بل سول
او بیا کیسې د اوربدلو سولې
بیا غاړګۍ د اچولو سولې
پېغلي ګودر ته د ورتللو سولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پایزېبونو د پاولیو شرنګولو سولې
د محتسب سترګې ړندې سوې د ایستلو سولې
بیا به دا ستا په نغمو
بیا به دا ستا په آواز
دا ستا په مسته شپېلۍ
راویښوو د نیمو شپو نکلونه
له شپو به باسو شیطاني خوبونه
بیا به را یاد کو پخواني وختونه
بیا به رباب ته شهبازونه راسي
بیا به نغمو لره سورونه راسي
بیا به نڅا ته پایزېبونه راسي
بیا به محفل ته پانوسونه راسي
د ساقي لاس کې به جامونه راسي
ته به شپېلۍ ږغوې
یاغي سندري به دي
راپاڅوي د رګو وچې ویني
ژوندۍ کوي به زمولېدلي میني
راویښوي به ډکي پیني
دا شپېلۍ بنده نه کې
په دې شپېلۍ کې زه خوبونه وینم
پټښې خیالونه وینم
درته خوبونه زنګوم پټښي ټالونه وینم
د نن اورونه هېرومه جنتونه وینم
شپانه دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
ستا له شپېلۍ واری سم
په دې دښتونو کې یوازې دا یوه نغمه ده
چې موږ ته نکل د پېرېو کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويرجينيا
12 -8 -2000

سترګې

پرون مې نا ببره
پس له کلونو ستا پر لور سترګې دروا وښتلې
او د عينکو شاته
يو ازي ستا د خمارو سترګو کيسه پاتې وه
نه له اوبو ډکې وې
نه له رمزو ډکې وې
نه له نخرو ډکې وې
پکښې مې و نه ليدل
د مستۍ ډک سره او نري رګونه
نه يې رازونه ويل
نه يې نازونه کول
نه يې بانړو پيره دار
نه يې وارونه کول
نه يې ښکارونه کول
نه يې د زړونو امېلونه پېيل
نه يې وعدې د سباوون کولې
نه يې کيسې د مستو شپو نه د پرون کولې
نه يې کاږه بانړو حملې د شواخون کولې
نه يې پر زړونو اورول نوي تازه وارونه
نه يې له سترګو تښتوله د ځوانۍ خوبونه
پرون مې نا ببره
پس له کلونو ستا پر لور سترګې دروا وښتلې
درته کتل مې چې ښايستې سترګې دي
هغه د ميو پيمانې سترګې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ښخوبیه له مستیه تکي سرې سترګې دي
د غزلونو افسانې سترګې دي
بنګ د ځوانۍ او د مستۍ نه لري
ناز د وربښمینې ناوکۍ نه لري
تمه د عمر د نازونو د پېرۍ نه لري
او له کونجونو څخه غلي غلي
د بلي مستي غنم رنګي نازولي نجلۍ
ها د ښکلا له تارو پوه ده د اودلې نجلۍ
د غټو بورو سترګو
په ننداره پسې کرار کرار مزلونه وهي
چې خپلې شپې به یې یاد ېږي کنه
چې خاطرې به یې پارېږي کنه
پټې له ځان سره ژړېږي کنه

ویرجینیا
17 -3 -2001

سوګند

چې لا تر څو مې په رباب کې وي تارونه پاته
چې مې له ګوتو کې شهباز خوځېږي
چې یې لا توان د شرنګولو لرم
چې لا نغمه د ږغولو لرم
او لا یو څوک د اورېدلو لرم
او لا مې پاته په نغمه کې وي وروستي سورونه
زه به رباب وهمه
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چې د تیارو او د سکوت شیطانان
زما پرتندي سجدې لیدلای نه سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاغي نارې مي اېلولای نه سي
شمع په لاس به په کوڅو کې د رندانو ګرځم
زه به پر کور د میخوارانو ګرځم
تشي پیالې کړنګوم
ځانته زاهد قهروم
اور د دوږخ پاروم
کور د ریا سوځوم
که نشې نه وي که مستي که شرابونه نه وي
که ساقي نه وي سپین لاسونه ډک جامونه نه وي
که محفل نه وي که نڅا که پایکوبونه نه وي
یوه خماره چیغه
څه لېونۍ او څه هوښیاره چیغه
پورته کومه دا سکوت ماتوم
ژوندي قبرونه په نارو ویښوم
ځانته زاهد قهروم
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چي د تیارو او د سکوت شیطانان
زما پر تندي سجدې لیدلای نه سي
یاغي نارې مي اېلولای نه سي
که د تور مخو زاهدانو پیره دارو سترګو
د محتسب او د قاضي دواړو مکارو سترګو
له خلوتونو راوتلو ریاکارو سترګو
په رنجو تورو دوو غدارو سترګو
له ګودرونو د پېغلانو نارې وشړلې
له پایزېبونو یې د شرنګ سلسلې وشلولې
له ماښامونو یې کیسې او لمبې وایستلې
زه به ګودر ګودر نارې وهمه
زه به پر سپینو مرغلینو اوږو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به پر سپینو پر وربښمینو لېچو
د منګوټیو سلسلې یادوم
زه به کېږدی ته ورځم
زه به لمبې بلوم
زه به کیسې وینوم
ځانته زاهده قهروم
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چې د تیارو او د سکوت شیطانان
زما پر تندي سجدې لیدلای نه سي
یاغي نارې مې اېلولای نه سي
لا خو ژوندی یم لا له ستوني مې اواز راوزي
لا خو بینا یم سپین له توره بېلولای سمه
لا یوه چیغه مستانه پورته کولای سمه
لا خو په وینو کې بخرې ګډولای سمه
لا خو غزلې مستولای سمه
لا مې سینه کې ناویلې ترانې پاته دي
لا ترانو کې څو زخمې نارې پاته دي
لا له شهبازه سره غبرګې زمزمې پاته دي
لا په رګونو کې څو څاڅکې ویني سرې پاته دي
لا مې په وینو کې څو ګرمې هنګامې پاته دي
لا به زه اوس د انځورګرو په کوڅو ګرځمه
په قلاګانو په حجرو ګرځمه
د ورکې مېني به پوښتني کوم
کوډې کتني کوم
څو سوځېدلې تصویرونه ایږدم
څو پاڼې پاڼې کتابونه اوډم
پکښې خبره د خپل جانان لټوم
له ماتو ماتو قلمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر سپين کاغذ باندي خطونه ليکم
يوه ښېره رسموم
بيا له تصويره سره لوبي کوم
ترېنه انځور جوړوم
د زړه په وينو يې خالونه ايږدم
ځانته زاهد قهروم
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چي د تيارو او د سکوت شيطانان
زما پر تندي سجدې ليدلای نه سي
ياغي نارې مي اېلولای نه سي

ويرجينيا
19 -12 -2000

او لا اورونه بل دي

د پوهاند عبدالشکور رشاد د شعر په اقتفاء
ها چي په وينو يې لړلي دي د غرو لاښونه
چي يې لمن کي رغړېدلي دي مغرور سرونه
چي يې د توري له هيبته لړزېدل په کټ کي
د غليمانو د تورزنو جنګياليو زړونه
چي يې کيسو ته له باګرامه تر سسرامه پوري
يو په يو وښودل د شېر او د سکندر نومونه (1)
چي يې راپاڅي افسانې د اصفهان له کيسو
چي يې له ډاره رپېدله قزلباش پوځونه (2)
چي پاني پت ته يې ور وښودی ايمان د توري
چي د تاريخ سينې ته ولاړل دُراني تېغونه
چي له پاميره تر سپين غره تر خيبره پوري
پکښې ايرې سول يرغلګر او د دښمن هډونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي له سکندره له چنګېزه يې کړې لارې ورکې
چي د فرنګ پرزړه يې کېښېښودله تور داغونه
چي سره تبې يې کړله مځکه د فرنګ او تزار
چي يې په غاړه کي وروتړومبل د اور لاړونه
چي سرو لښکرو پکښې زرځله ټکري وکړې
چي خپل تاريخ ته يې سوغات يووړله ژړ مخونه
چي يې د کونډو ، بورو ، ورارو حسابونه ورک دي
چي يې د شمېر په ژبه نه راځي ناصور زخمونه
چي يې ترننه تر سبا او تر پېړيو پوري
په ښار او کليو کي وروکړله سره اورونه
چي دې انګړ ته د کوربه بې اجازته راځي
کوم بختور به وړي تر کوره مات ژوندي بندونه
دلته سينې دي له ازله له پولادو جوړې
دلته له ټانک سره ډغري وهي کلک سوکونه

او يوه ورځ د دې وطن په کړلېچو کي مات سول
د تزارانو په ګناه ککړ خيرن لاسونه
او يوه ورځ سو د پېړيو طلسم دړې وړې
او يوه ورځ له هسکه راغلل د برې ږغونه
ويل يې سپک سول د درانه پښتون انګړ ته چي تلل
د کبرجنو داړه مارو ناروا ټانکونه
پر مځکه جوړې زلزلې سوې د اتڼ له زوره
ميدان ته ووتل د تېرو افسانو ډولونه
ولاړې د غرو شاته نيهام سو تښتېدلي ښامار
په ميدانونو کي يې پرېښود له مات غاښونه
د کنډوالو ناره يې واورېدل په عرش کي خالق
د کونډې ناوې په نيکريزو سرو لاسو عرضونه
غرونو سيندونو يوه بل ته پيغامونه لېږل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شهیدانو له جنډیو اورېدل رنګونه
چا ویل بیا ګوندي سمسور سي سوځېدلي کلي
ګوندي دا شاړي مځکي بیا وسپړي سره ګلونه
بیا له سورنا او له رباب نغمې پورته سولې
نڅا ته ووتل د نجونو او زلمو فوجونه
مبارکۍ وې یو د بل غوږ کي ویله خلکو
نن که سبا وي پردي کېږي بېګانه کمپونه
نور به ستنېږي ستړي کډې له پردیو خاورو
نور به خالي وي د پردي ملکو پردي کورونه
نور به شملې د شمله ورو چا ته ټیټي نه وي
زموږ د زلمو غیرت به نه ښتي پردي دېګونه
خپل به قاضي خپل به ملک خپل به وي مشر د قام
بیا به پر خپلو مځکو یون کوي آزاد قومونه
بیا به د زرکو په ګامونو وي رواني نجوني
بیا به سینګار وي په کوچیانو زرغونه دښتونه
بیا به د تالندي د زوره غر او سمه رېږدي
بیا به غورېږي د ترنک او ارغسان موجونه)3(

خو یو ناڅاپه سره ورغلې خوني لښکري
بل سول په ښار او په بانډو کي د نفرت اورونه
لکه چي چا ته د پېړیو دښمني وي پاته
لکه بدۍ ته پاڅېدلي وي غلیم تربرونه
لمبې له کلیو له ښارونو له کوڅو پورته سوې
سره سول د ورور او خور په وینو د غازي لاسونه
د خور پوړنۍ د ابا شمله یې ولوټله
له زړونو ووتل د میني او غیرت نومونه
یا زموږ بچي په کور کي تل دغه ناخوالي کوي
یا په پردي کور کي بدل سول زموږ یاغي مېړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي په نومونو يې سندري جوړولې نجونو
هغو غازيانو يې پر کليو اورول مرګونه
او لا تر ننه دا بد مرغه هنګامه جوړه ده
او لا تر ننه کيندل کيږي د ظلمو قبرونه
لا د ابۍ په غېږ کي نه دی کرار سوی ماشوم
لا هره شپه په خوب کي ويني د قاتل بريتونه
لا يوه بل ته سره اړوي اوتري سترګي
لا يې په کور کي مېلمانه دي د مرګي يادونه
چا ورته کړي دي کيسې د هغي بري کوڅې
چي د ژوندي انسان په سر کي چا وهل مېخونه
چا ماشومانو ته ويلي دي چي تل به ويني
د افغانانو په ازل کي نوشته جنګونه
دې افسانو د کور او کلي ارامي وړې ده
له ماشومانو يې غلا کړي دي خواږه خوبونه

هسي نه بيا پردي راغلي وي د سيوري په څېر
له يوه بله مرور کړي د قومونو زړونه
هسي نه بيا يو څو تور مخي په جرګو ورګډ سي
هسي نه يو له بله وجنګوي لوی ښارونه
هسي نه سپکه سي شمله د باتورانو د کور
هسي نه بيا په وير اخته سي دا زوی مړې خونه
بيا خو به نه وي د قلا په مخ کي غل پيره دار
شريک خو نه دي له رقيب سره د زړه رازونه
نيکه ويل چي خپل مو خپل دي بېګانه مغول دي
هېر خو به نه وي د بابا او د نيکه پندونه
بيا په لوی لاس خو به بلا چا رابللې نه وي
هېر خو به نه وي پروني او پخواني نکلونه
چي غمازان مو مرکې کوي د ورونو تر منځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترهغې ورځې به د وینو وي روان سیندونه
لا به را اوري د آسمانه څخه سره اورونه
لا به غړومبېږي ډک له اوره دوږخي توپونه

ویرجینیا

)1(په هند کې د پښتنو دوو مشهورو شاهانو، شېرشاه سوري او سکندر لودي، ته اشاره ده.
)2(قزلباش)سور سري، یا د سرو خولیو خاوندان(د ایران د صفوي شاهانو پوځیان وه، چې هم یې په کندهار کې د میرویس نیکه له لاسه ماتې وخوړې، او هم یې په اصفهان کې د شاه محمود هوتک د انتقام مزه وڅکله.
)3(ترنک او ارغسان د کندهار دوه لوی سیندونه دي، چې پر غاړه یې ډېر لوی غلجي او دراني قبایل آباد دي.

چې رانه سې پسرلیه

د خوشحال خان خټک د بهاریه قصیدې په پیروي

هی افسوس چې بیا به رانه سي بهار
نه ځولۍ ځولۍ ګلونه نه ګلزار
نه ښایسته به سي ټالونه په پېغلانو
نه ولاړ به وي زلمي کتار کتار
نه روان به وي همزولي لاس تر غاړه
نه نوروز نه ګل سرخ نه شالمار
نه به ښکلي وي دښتونه په زلمیو
نه به پورته له باغونو وي چغار
نه به بیا خوشال ایستلې توره راسي
نه به باز غوندي منګل سر کې په ښکار

نه به سره تبۍ کې مځکه د مغولو
نه لښکر به د غلیم کې تار په تار
نه مرغان به د رحمان پر غزل ژاړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه بې ګوري څوک فالونه پر ګفتار
نه به څوک د قناعت په اطلس ویاړي
نه به ګرځي په خرقه کي شهریار
نه به کړنګ و شنو پیالو ته حمید ورکي
نه به شونډي پکښي ویني د خپل یار
نه به اوښکي تویوي پر مسافرو
نه به فرش کي په لېمو دلبر ته لار
مهاجري سولې ورځي شبستان ته
د تورتم لښکر نیولی د لمر ښار

نه د زرکو په نارو دي غرونه ښکلي
نه بازان خوني منګول تېره منقار
نه ناري دي د چڼچڼو د قمریو
نه شاهین پسي وتلی دی په ښکار
په ګزمو د شیطانانو سترګي ګرځي
منګي نسته پر ګودر باندي کتار
پاولي نه کوي شرنګی پر ګودرونو
پېغلي نه لري خالونه د سینګار
نه غوټۍ دي د سوما له اوبو مستي
نه لښکري د بورا ګرځي خمار
نه وږمې ګرځي په شپو کي د ګلونو
نه شبنم له غونچو الوزي سهار
هره خوا ګرځي لښکر د صیادانو
اوس بلبل ترانې نه وایي په جار

د نارنجو ګل به څوک ګرېوان ته یوسي
محتسب چي وي وهلی ننګرهار
څوک به ولیکي خاټول ته غزلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګي لښکر چي پروت وي پر مزار
ګناه کاري سوې جنډې د زيارتونو
نه سخي سته نه لمن د لاله زار
جنازې دي چي را اوري پر کورونو
مستي نه لري کوڅې د کندهار
ستا په نوم چي ورانوي د وطن څلي
ربه ته يې په لعنت که ګرفتار
د احمد پر مېنه مه وای زېړېدلی
مه يې مور د دې وطن وای مه يې پلار
نن يې اور د جنازو پر وطن بل کړ
هم لښکرو د غلام هم د بادار
خدايه يو زخم خو نه دی چي به جوړ سي
کال په کار دي پرهارونه وار په وار
چي به ويښې په نارو وې د نکلونو
له هغو کيږدېو پورته دی کوکار
چي د ښتونه يې وه ښکلي په اورونو
له هغو خېمو کچکول باسي مالدار
نه شپانه سته نه کيږدۍ نه رمې ګرځي
نه په دښت کي د لېوانو پروت دی ډار
خدايه ورکي سوې شملې د شملورو
نه سرونه سول را پاته نه دستار
له قاصده سره نسته پيغامونه
بد شګون دی سترګي سرې دي د رويبار
رباتونه نابلده راته ښکاري
قافله پر کومه ځي کرار کرار
توره شپه ده کنډوونه کړلېچونه
يا به ړوند وي يا جاهل کاروان سالار
له خزانه تر خزان پوري ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یوه لحظه سکون سته نه قرار
هره ورځ یې له دوږخ څخه راوزي
پر تندي د هري شپې لیکلی نار
هر ساعت یې قیامتي اورونه اوري
زخمي کړي باروي زړونه افګار
کور او کلي د سکروټو کروندې دي
ورور له وروره زوی له پلار څخه بېزار
لا تولی د لېوني محتسب ګرځي
نه پر سد یې دی پرې ایښی نه هوښیار
د مطرب له شهبازونو اوښکي اوري
نه په سور کي یې رباب دی نه سیتار
نه په غلا نه په ښکاره یې دیدن کېږي
د جانان کوڅې نیولي دي اغیار
نه ساقي ډکي پیالې راوړي محفل ته
نه یاران دي په مستیو کي سرشار
نه د ګل په نصیب سرې شونډې د پېغلو
نه بورا سینه څیرلې ده په خار
ځه په مخه دي ګلونه پسرلیه
درته نور به وي ملکونه انتظار
دا یتیمي څڼې نه غورځي اتڼ ته
دا زوی مړي تا ته نه دي د روزګار
ته د کونډو اوښکو نه یې د پوښتني
د زهیرو زړونو مه اخله آزار
جهاني د خوشحال خان له برکته
د سکروټو په قلم لیکي اشعار

ویرجینیا
3 -1 -2001

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بنګلو نجلۍ)بیلي جویل(

دا په لوړو بنګلو کې د ښار اوسي
زما په شان غریب یې هیڅ نه دی لیدلی
نه یې مور کله کیسه ده ورته کړې
نه یې خیال ته دا سې څوک دی ورغلی
دا نجلۍ ده نازولې د قصرونو
ورته نسته لار د پلونو د خوارانو
نن یې زړه ته ده زما مینه ورغلې
نن د بخت په ازمېینه ځم یارانو
نن یې کړې فیصله د ژوندانه ده
نن سپاري چا ته جلو د خپلې مینې
نن به زړه د چا له زړه سره پیوند کړي
تودوي د چا په وینه خپلې مینې
نن یې زړه غواړي چې ځان لره پیدا کړي
یو غښتلی په زړه کلک له غریبانو
خو له ما څخه اختیار دی مینې وړی
زه له دغې ډلې نه یمه یارانو
دا په لوړو بنګلو کې د ښار اوسي
ما د دې نړۍ هرګز نه ده لیدلې
زه د دې دنیا ته نه یم ورغلی
ما لا خپله طالع نه ده ازمېیلې
ستړې سوې ده په سپینو بنګلو کې
زړه یې شین دی له هغه ژوندونه ژاړي
د غټانو له زامنو ده بېزاره
نن یې زړه د غریبانو سره غواړي
نن که نه سمه ور ورړلای مرغلرې
یوه ورځ به مې راخیژي د بخت ستوری

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې به جوړ کمه باران د سرو او سپينو
په ټولۍ کې د سيالانو به مې ګورې
هغه ورځ به دا زما په مينه وياړې
راسره به وې پر ځنګ باندې روانه
په ورو ورو به اخلې ښکلې قدمونه
لکه زرکه لکه سروَ خرامانه
نن يې زړه غواړې چې ځان لره پيدا کړې
يو غښتلی په زړه کلک له غريبانو
خو له ما څخه اختيار دی مينې وړی
زه له دغې ډلې نه يمه يارانو
نن يې زړه ته زما مينه ورغلې
ما هم زړه په بنګلو کې دی بايللی
ور روان يمه د بخت په ازمېينه
نازولې ته مې واک دی ورسپارلی

ويرجينيا
31 -5 -1999

موړک شپه

د لوی ښار څخه دباندې يو دره وه
جوړه کړې يوه شيخ پکښې ډېره وه
ته پروت و په خواستونو □ پر سجدو به خدای
ټولې شپې يې تېرولې په نفلونو
که څو د ښار پر خلکو باندې ګران و
دی له خلکو راګوښه په غم د ځان و
دوولس مياشتې به يې تل روژې نيولې
يوه ورځ يې چا ډوډۍ نه وه ليدلې
يا په ذکر يا په فکر به مشغول و

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیر پر هر چا باندي ګران ورته مقبول و
نه يې وړلې شکرانې نه خیراتونه
نه يې چا ته ورليکله تعویذونه
د دعا دپاره خلک چي ورتلله
پیر به يو ګړی حضور ته وربلله
نور نه شیخ د دنیا کار لره وزګار و
نه له ښو نه يې له بدو سره کار و
یوه ورځ یوه موږک په حجره کي
شل او سل ځله آزار کړ په سجده کي
چي به شیخ کله ورتېيټ سو و سجدې ته
د موږک لکۍ به ورغله و خولې ته
شیخ کرار ورځخه وکړله پوښتنه
ما پر څه آزاروې په بخت پمنه
موږک وویله شیخه ستا قربان سم
د مرګي مخته دي سپر بلاګردان سم
د پیشو له لاسه ډېر یم کړېدلی
شوم نهر یم وږی تږی ژړ زبېښلی
د ظالمو پیشوګانو له ناتاره
يو ګړی وتلای نه سمه له غاره
ته دُعا وکه چي زه غټه پیشو سم
نور به هر ګړی بېغمه له حملو سم
شیخ دُعا وکړه موږک توره پیشو سوه
هغه دم خدای ته د شکر په سجدو سوه
سمدستي يې کړه حمله پر موږکانو
مرګ يې ګډ کړ په خپل کور کي په خپلوانو
نه يې مخ وکوت د خپلو ګاونډیانو
نه د ورونو، د زامنو، اکاګانو
خپله مور او پلار يې خیري په منګول کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېلمانه يې خويندي وروڼه د اجل کړل
راوتلای موږکان نه سوای له غاره
سپوږ په کور کي هيڅا نه واهه له ډاره
يو څو ورځي يې پر خپل کلي مېله وه
د پيشو برېتونه غوږ منګول يې سره وه
بيا خلوت ته سو دننه ويل پيره
ستا قربان سم د خوارانو دستګيره
د ښار سپيو مي تريخ کړی خوږ ژوندون دی
ښکار له بېري نه سم کړای وچ مي لړمون دی
راته غاپي په کورو کي پر بامونو
ګرځېدای نه سم پر جګو دېوالونو
په دُعا دي يو لوی سپی راڅخه جوړ که
په دې سپيو په کوتريانو مي زړه سوړ که
شيخ پر چوف کړه پيشو ځای پر ځای ځېل سو
هغه دم د پيشوګانو په تکل سو
په ځغستا به يې ايستې له کلي کوره
نه يې خړه پيشو پرېښوده نه توره
که پيشو به پيدا نه سوه د کورونو
واړه سپي به يې داړله په غاښونو
لاروي يې ډاروله په ګواښونو
ماشومان يې ځغلول تر خپلو خونو
و هر چا ته يې ښودلې خپلې داړې
څوک ترې خلاص نه وه په ناستې په ولاړې
خو څو ورځي وروسته بيا ولاړی حجرې ته
شيخ يې نه خوشي کاوه خپلې سجدې ته
ويل شيخه زه په کومه خوله ګويان سم
ستا تر پښو دي صدقه سمه قربان سم
په عذاب کړم په کوڅو کي ماشومانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاڼي وينم په لاسو کي د لويانو
نه کورو کي مي پرېږدي ډلي د سپيانو
نه په ښار کي پر دوکان د قصابانو
دا يو زه په ټوله ښار کي خوار و زار يم
ته وا زه د ښمن د هر سړي د پلار يم
شيخه ماته دعا وکړه چي لېوه سم
کوڅي پرېږدم او سېد ونکی د ځنګله سم
شيخ پر چوف کړه سپی هغه ګړی لېوه سو
پر سجده سو او روان پر لور د غره سو
يو څو ورځي يې کړې تېري په ښکارونو
ګرځېدی پر لويو غرونو پر دښتونو
دواړي زامي به يې سرې وې تر غوږونو
په څيرلو د اوزګړو د پسونو
انګولا يې خوب حرام کړ د کوچيانو
سرګردانه يې کړې ورځي د شپونيانو
ډار يې واچاوه د ښت پر ماشومانو
تر ګودر پوري په لار کي د پېغلانو
يوه شپه په نيمه شپه کي را روان سو
بيا د پير د بړې ته ورغی نالان سو
ويل شيخه په دې غرونو کي پړانګان دي
د ځنګله په هغه بل سر کي زمريان دي
له هيبته يې په ښکار وتلای نه سم
له ستمه يې خپل ښکار خوړلای نه سم
ځغلوي را څخه زما کړي ښکارونه
که څه وايم راته وښيي غاښونه
ته دعا و ماته وکه چي زمری سم
هم په ځغاسته هم څيرلو ګړندی سم
چي د چا نه وي تر ما تېره غاښونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر مرګي پوري ونه وينم ظلمونه
بيا به نه راځمه پيره ستا تر کوره
له لمونځونو به دي نه باسم په زوره
پير پر چوف کړه لېوه ځای پر ځای زمری سو
انګولا ورڅخه هېره سوه غړومبی سو
شور يې ګډ کړ د ځنګله په حيواناتو
سمه، غر، ځنګل يې اور کړ د هوسيانو
چا ليدای نه سوای تولی د ګيدړانو
په غارو کي آرام نه و د خوارانو
که به وړی و که نه و ده وژل کړل
له سهاره تر ماښامه يې داړل کړل
له ځنګله څخه کوچ وکړ چغالانو
تخم ورک سو د هوسيانو د سويانو
ګوره څرنګه دا فکر ورپيدا سو
چي د شپې روان د شيخ د کور پر خوا سو
شيخ چي وليدی زمری، ويل يې وايه
څه مشکل يې راوستلی تر دې ځايه
اوس به چا يې پر دې سيمه کړولی
په ځنګله کي خو تر تا نسته ښاغلی
زمري وويل دا نن ځکه غړومبېږم
چي يو بل موږک زمری نه کې ډارېږم
بل مي ښکار ميندلی نه دی په ځنګله کي
ګوندي ستا غوښې د زړه سوده را وکي
چي زمري کړې شيخ ته سپيني خپلي داړي
شيخ يې تو کړلې له قهره پر مخ ناړي
ويل ځغله زما له کوره څخه ورک سه
نه لېوه يې نه زمری بيرته موږک سه
زمري وکتل و ځانته چي موږک سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښېمانۍ څه ګټه نه کول هک پک سو
د خپل غار پر لور یې پورته کړل ګامونه
رېږدېدله یې لکۍ، اوربوز، غوږونه
خو په غار کې نه ملګري نه خپلوان وه
ده وژلي وه که وروڼه که سیالان وه
چې په شاوخوا کې پاته موږکان وه
ټول د ده د وینو تږي دښمنان وه
په هر پوست کې یې وژلي حیوانان وه
موږکان وه که پسونه که لېوان وه
چې د بل په مټو غټ سي یا زمري سي
په هغه ګړي له قام څخه پردي سي
اول غوښې خوري د خپلو قریبانو
ښخوي داړې په خپلو په یارانو
دا یې هېره وي چې نن ته تېرېدل ستنه
چې هسکېږي یوه ورځ کښته کېدل ستنه
چې یې عقل خدای موږک غوندي کوچنی کي
یوه ورځ پر خپل بادار باندي غورځی کي
6-2-2000

سرچپه قضاوت

یو بډای په یو لوی ښار کې هستوګن و
نعمتونه یې پرېمانه وه شته من و
خدای ورکړې وه کورونه جایدادونه
له نیکونو ورته پاته وه باغونه
همېشه یې وه په کور کې مجلسونه
د رندانو د مستانو محفلونه
پرې راټول به تل ساقیان او مطربان وه
په وینا او په صفت به یې ګویان وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

همېشه يې مېلمانه پر دسترخوان وه
هم رندان، هم ملايان هم سرکاريان وه
غوړه مالو پکښې ژبې ټکولې
حاسدانو په غاښو شونډې چيچلې
يوه شپه يې کور کې نوې ننداره وه
په لکونو يې اخيستې منظره وه
د عصري هنر يو ښکلې نمونه وه
د رنګونو او خطونو تنسته وه
رابللي يې پوهان او هوښياران وه
شاعران وه استادان، هنرمندان وه
هر يوه د منظرې صفت بيان کړ
پکښې هر يوه پيدا ځانته جهان کړ
هر يوه ته ښکارېدې خپلې خبرې
مرغلرې او خوږې لکه شکرې
يو بډاى چې تر دې نورو ډېر هوښيار و
پړسېدلى خېټور په غوښو بار و
ډېر شته من و مصاحب د شهريار و
همېشه په هر مجلس کې په ګفتار و
په ښي لاس يې و ځنځير ښکلى د زرو
په کيڼ لاس يې وې ګوتمۍ د جواهرو
په غرور سو د تابلو خوا ته ور وړاندې
تر نظر يې کړله تېره لاندې باندې
يو څو ګامه را پر شا بيا ورنژدې سو
په ستايلو په تحسين د منظرې سو
ويل څه ښکلې بېړۍ دې څه بندر دى
څومره ښکلى ترسيم سوى په هنر دى
د بندر له څنګه وګورئ لوى ښار دى
سوداګر دې ګارګر دې کار و بار دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځه عجب یې ترسیم کړي انسانان دي
د حیرت ګوته په غاښ هنرمندان دي
د تاریخ استاد را وړاندي سو میدان ته
د شاباس ګوته یې ونیول مېزبان ته
ویل ستا هنري ذوق دی د ستایلو
ګوهر نه دی د هر چا د پېژندلو
دې تابلو کي ما ته ښکاري قلاګاني
د قدرت او عظمتونو شاهداني
پکښي پټ دي د پېړیو داستانونه
د تورزنو جنګیالیو تصویرونه
هر یوه کونج کي یې جلا ښخ دي نکلونه
هر یو نکل یې راسپړي تاریخونه
لوی ملا چي رابللی و جرګې ته
په ځیر ځیر به یې کتله منظرې ته
ده هم ورکړله تابلو ته خپله رایه
وې د لیري یو معبد وینم له ورایه
راته ښکاري یو ټولۍ د انسانانو
عبادت ته به روانه وي یارانو
ښېله شکه دا نقاش خالق پرست دی
پر څښتن باندي عاشق د میني مست دی
چي یې هېر نه دی څښتن په دې تابلو کي
ور په زړه یې دی یو رنګ سلو رنګو کي
دې مجلس ته چا شاعر و رابللی
په ثنا او په صفت کي و منلی
یوه لویه قصیده یې کړه آغازه
د کوربه د زړه له خوښي سره سازه
وې یې ځه ښکلي موجونه ځه څپې دي
په تابلو کي د رنګونو قافلې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمندر دی د توپان پکښي نارې دي
د آسمان پر سینه لړي راخورې دي
له افقه د لمر وړانګي راښکاریږي
د روښاني آیندې پر لور ځلیږي
دې تابلو کي تاسي وینئ سیمبولونه
ترسیم سوي نن سبا او تېر وختونه
تاریخي قلا یې نقل د پرون دی
نن توپان دی لمر نښان د سباوون دی
د ګلبوټو پر ښاخونو چي زوزان دي
د یارانو په محفل کي غمازان دي
یو نقاش هم دې محفل ته ور راغلی
یوه کونج کي چیرته ناست و اسکېرلی
کور به دِغ په لوړ آواز کړله نقاشه !
ته هم ورکه خپل نظر تصویر تراشه !
دا خو ته یې چي تابلو به دي ستایلای
یو په یو به دي رنګونه راسپړلای
ته پوهېږې په اسرار د تصویرونو
ستا به زده وي ګونګه ژبه د رنګونو
په قدم قدم نقاش راغی نیژدې سو
په ځیر ځیر په ننداره د منظرې سو
پر څېره یې د حیرت نښه ښکاره سوه
پر شونډانو یې نری مُسکا خوره سوه
وې ببښکه د لکونو منظره ده
خو افسوس چي ځړېدلې سرچپه ده

ویرجینیا
1-12-1999

شیخ نصرالدین

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر پخوا په يوه کلي کې يو ځوان و
هم غښتلی هم په عقل پهلوان و
خو هر ګوره هم بېکسه هم نېستمن و
له نصيب څخه په زړه کې ګيله من و
نصرالدين ورباندې نوم ايښی خپل پلار و
نصروګی خلکو باله ځکه چې خوار و
نه يې ژمی نه يې دوبی په راحت و
له يخنيه له ګرميه په زحمت و
زړه يې تور سو له خپل ملکه له خپل ښاره
له لويانو کشرانو سو بېزاره
ويل ځمه په سفر هر څه چې کېږي
له نصيبه له قسمته به پېښېږي
په خوارۍ پسې يې لېښې وغړلې
په ملکونو ګرځېدی کلي په کلي
يوه ورځ پر نصروګي باندې تياره سوه
په زيارت کې يې د شيخ پر لنګر شپه سوه
دا زيارت او دا لنګر د شيخ قادر و
په پيرانو کې منلی معتبر و
د زيارت هره ګوښه کې څو کوټې وې
پکښې ناست وه مېلمانه کيسې تودې وې
له لنګره راوتلې کاسې ډکې
مېلمنو پکښې وهلې ګولې کلکې
په لنګر کې نصروګی ورته ديره سو
په ټولۍ د تيارخورو کې مېلمه سو
چې کيسې د مېلمنو يې اورېدلې
د خپل هوښ په ترازو کې يې تللې
د دروغو يې سل واورېدل نکلونه
ورڅرګند سول د لنګر او پير رازونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصروګی هم په خلوت کي پر سجدو سو
له سهاره تر ماښامه په نفلو سو
نه خوراک ته یې و پام نه و کیسو ته
کړی، ورځ یې وه ورکړې و سجدو ته
په خبر چي ملنګان او دروېشان سول
په ثنا او په صفت ورته ګویان سول
شیخه کله یې راغلی له کوم ښاره
مورږ دي ټول سو قرباني پر هغه لاره
نصروګي چا ته ورنه کړل جوابونه
ملنګانو پر زړه یووړله داغونه
یو مرید چي په دې نورو کي هوښیار و
د لنګر په لګو پټو خبردار و
سمدستي یې شیخ قادر ته ویل پیره
ستا قربان سم د شیخانو لویه میره
زمورږ لنګر لره راغلی مسافر دی
کړی، شپه پر سجده پروت دی بختور دی
له سهاره تر ماښامه کړي نفلونه
په سجدو یې ستړي کړي محرابونه
نه دا ټوله ورځ له چا سره رږغېږي
نه خبرو نه کیسو ته وزګارېږي
نیمه شپه پیر د خلوت پر لور روان سو
پټ په غورږ کي نصروګي لره ګویان سو
ویل ژر دي د مطلب خبره وایه
همدا نن شپه روانېږه له دې ځایه
نصروګي ویله پیره ستا قربان سم
ستا په امر به په نیمه شپه روان سم
په خوارۍ پسي له ښاره یم وتلی
مسافر د بل وطن په زړه نتلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل نصیب کړم برابر پر دغه لاره
اوس کومک غواړم له تا او له باداره
پیر را وایستې یو څو پیسې دباندي
په نرمي يې نصروګي ته کړې ور وړاندي
ویل څه دغه پیسې دي هغه خر دی
نازوه يې ډېر غښتلی څناور دی
نصروګي پیسې راواخیستې حیران سوګ
پر خره سپور سو د نصیب پر لور روان سو
یو څو شپې يې مزل وکړ د دښتونو
خر يې زوړ و ژر ناروغ سو له مزلونو
نیمه ورځ يې ساه شړل پروت و پر لاري
له دوو سترګو يې راتلې د اوښکو داري
تر ماښامه نصروګی بیر ته تنها سو
خر يې مړ په زړه زخمي په واویلا سو
خر يې ښخ کړ يو لوی قبر يې ور جوړ کړ
کړی شپه يې اوښکي توی کړې زړه يې سوړ کړ
په سبا يې ورته راوړه له بازاره
یوه سره او زرغونه جنډۍ تیاره
ویل دا د غیبانه بابا زیارت دی
ما میندلی د کلونو په زحمت دی
شپه او ورځ مي ورته کړې وظیفې دي
په نفلو مي سپیني کړې ورته شپې دي
لس پنځلس څله خوب کې دی راغلی
په خپل لاس يې ما ته خپل قبر ښودلی
دا زیارت دی د زړه ماتو رنځورانو
د نېستمنو کونډو رنډو پردېسانو
د زیارت خبري تلې تر وطنونو
غیبانه بابا مشهور سو پر ملکونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا غوا یي ورته راوړله چا پسونه
چا پیسې ورته راوړې چا خیراتونه
که سپاهي و که کوتوال که حکمران و
غیبانه بابا ته هر څوک ور روان و
په لږ وخت کي نصروګی شیخ نصرالدین سو
هم شته من سو هم ولي سو آس یې زین سو
اوازې یې سوې خپرې پر هیوادونو
تر نیږدې، لیري، وړو ، لویو ښارونو
درې څلور یې په نکاح کړلې عورتي
ښایستې وې لکه زرکي لکه بتي
شیخ قادر ته احوال ورکړ مریدانو
په لنګر کي تیارخورو ملنګیانو
چي یو شیخ دی پیدا سوی له شیخانو
وایي پیر یم د خوارانو بې وزلانو
پښې لاسونه یې جوړ کړي د شلانو
بینا کړي یې دي سترګي د ړندیانو
هنګامه یې په ملکونو کي خپره ده
تر هر کونج پوري یې تللې اوازه ده
دې کیسو د شیخ قادر زړګوټی شین کړ
نوي شیخ د ده په خونه جوړ ناورین کړ
هم یې شیخ هم یې هوښیار مرید غمګین کړ
نیمه شپه وه را روان سو آس یې زین کړ
په زیارت کي یې د شیخ وکړه پوښتنه
هغه نه مانه خلوت کي څوک دننه
خو چي نوم د شیخ قادر یې تر غوږو سو
سمدستي په خپل خلوت کي په ټوپو سو
ویل مه راځئ مجلس ته مریدانو
راز و نیاز دی په خلوت کي د پیرانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي يو ازي په خلوت کي دوه شيخان سول
يوه بل ته يې کتل سره ګويان سول
د دې نوي زيارت نکل يې بيان کړ
حقيقت يې شيخ قادر لره عيان کړ
شيخ قادر ويل پر تا دي آفرين وي
ستا پر ټولو غليمانو دي ناورين وي
زما او ستا حقيقت ځکه نن پنهان دی
چي په دواړو مو ملګری يو شيطان دی
چي پر خره باندې بيرغ دی درولی
د شيطان دي لاس تر شا دی اړولی
ښه يې وساته بچيه دا نسلي دی
پلار يې زما څخه جوړ کړی پير ولي دی
د نيکه سر يې لا ښخ دی په بل ښار کي
زر دروېشه يې پراته ورته په لار کي
د هر چا د زړه حاجت په روا کېږي
رسينده دی د هر چا په داد رسېږي
زرغوني او سرې جنډې باندي رپېږي
د کلونو رنځوران پکښې رغېږي
په رمو ورته را درومي دروېزونه
ساده ګان يې پر زيارت کړي طوافونه
د پښتون قام دی کهول د جاهلانو
پکښې تل ګرځي فوجونه د پيرانو
کچکول نه پرېږدي خالي د ملنګانو
لېونی په دې وطن کي قلندر دی
د هر ټګ او د ټګمار يو تود لنګر دی
چي هر څوک سي باوله خيرني څوښي
وربخښي خلک پيسې خوېندي او لوښي
پرون ډم ورته راغلی نن آغا دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم سید دی هم بزرګ دی هم ملا دی
چي اوږده ږیره یې پرېښوده پېشوا دی
هر یو سترګی د رندو د ښار پاچا دی
که پر دې دنیا دي خوښ وي جنتونه
ښایستې حوري غلمان او شرابونه
یو څو ورځي درته بویه خلوتونه
جوړوه په لویه لار کي زیارتونه
په میراث پرېږده ټبر ته لنګرونه
پاچهي کوه نسلونه پر نسلونه

واشنګټن
9 -4 -2000

مهار کړي اوښان

سره غرمه سوځنده لمر و سور بیابان
کمکۍ اوښه وه په پای کي د کاروان
دروند یې بار وربانديِ ایښی د سامان و
غوټه کړی یې په مور پسي پېزوان و
چي هر څو یې پی کوله رباتونه
نه مزلونه خلاصېدله نه دښتونه
په ژړا ژړا یې ږغ کړل خپلي مور ته
خدایه څه مهال به ورسېږو کور ته
راته نه ښکاري دا لار د ختمېدلو
توان مي نسته په وجود کي د ځغستلو
لږ په ورو اخله قدم ګړندۍ موري
تر سږمو مي وزي نته پوري ووري
دومره ولي په تلوار اخلې ګامونه
یو په یو مي ټول خوږېږي اندامونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور يې شنه د ژړا ولاړه ويل لوري
زما په پزه کې نتکۍ ده بختوري
په بل اوښ پوري مهار مي دی تړلی
د هغه مهار بل اوښ ته غځېدلی
لا په مخ کي لس يوولس نور اوښان دي
ګرځندي په دې دښتونو کي روان دي
زموږ په مخ کي يو لوی اوښ دی زورور دی
نازولی د بادار دی زموږ افسر دی
د هغه مهار په لاس کي د انسان دی
د بادار له ساروانانو يو ساروان دی
ځي په امر د بادار او د لويانو
هغه نه ګوري خاطر د حيوانانو
زه پخپله يمه ستړې له مزلونو
زګېروی اورمه د خپلو اندامونو
په کلونو دې دښتو کي يم روانه
ستا په شان مي واک پردی دی له خپل ځانه
بند پر بند مي ټول وجود راته ژړېږي
هر هډوکی مي جلا جلا خوږېږي
له ناکامه ورم بارونه پر دې لاري
انسانان مي هره ورځ ګامونه ځاري
هره ورځ که سو را پام د ساروانانو
سمدستي مي خرڅوي پر قصابانو
وېشل کېږي به مي غوښي پر کورونو
د پښتيو ، د لاسونو ، د ورنونو
هغه لوی بختور اوښ چي نن غړومبېږي
يوه ورځ د ده نوبت هم رارسېږي
دی به هم سي د قصاب تر چړې لاندي
يو بل اوښ به سي افسر تر نورو وړاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ازله مو نصیب راغلی خوار دی
چي لو پدلی مو د بل په لاس مهار دی

ویرجینیا
8 -19 -2000

د ابلیس پندونه

یو کیسه مي اورېدلې ده یارانو
د ابلیس د اولادونو شیطانانو
یوه ورځ ابلیس راټول کړل اولادونه
د چا سل وه د چا زر کاله عمرونه
ترې یې وپوښتې کیسې د عملونو
د خاورین بنده د کړو ګناهونو
څه تخمونه د فساد مو دي شیندلي
څه بدۍ مو دي په مځکه کي کرلي
مشر زوی چي یې په عمر زر کلن و
مخ یې تور په ونه جګ په اوږو پلن و
سمدستي سو د خپل پلار مخ ته ورو ورړاندي
شیطاني پاڼې یې کړلې لاندي باندي
ویل پلاره یوه ډله ماشومان وه
په خوښۍ د مدرسې پر لور روان وه
ما یې لاره کړه بدله و بازار ته
له مکتبه مي رهي کړله قمار ته
تله جومات ته بله ډله د زلمیانو
ما روان کړله پر لار د فسادیانو
سل او څو پرهېزګاران مي شرابیان کړل
له خلوته مي پر بده لار روان کړل
ابلیس ورکړله پر مخ څپېړه کلکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې چې سه بېخبره بې درکه
لا اوس هم نه يې تر ځايه رسېدلی
ته وا نه يې له ابليس څخه زوولی
تا ته اوس هم شرابونه قمارونه
لا ښکارېږي جنايت او فسادونه
هی افسوس چي پر تا تېر سول زر کلونه
له خپل پلاره دي وانه خيستل پندونه
دوهم زوی سو را دمخه ويل پلاره
کښېنستلی پر ځای نه يمه بېکاره
پرې به نه ږدمه چي يو سړی پر لار وي
چي ژوندی يم همېشه به مي دا کار وي
ډلي ډلي مي له لاري دي ايستلي
څوک مي غلا څوک مي زنا ته هڅولي
سل مي ښځي له مېړونو جلا کړي
نېکمرغيو ته مي ساندي دي وروړي
يو په بل مي انسانان دي قتل کړي
بې ګناه مي په ناحقه تور نيولي
ابليس وواهه پر مخ باندي په زوره
ويل کشکي ته پيدا نه وای له موره
ته لا اوس هم خبر نه يې فساد څه دی
د نېکيو او بديو بنياد څه دی
چي انسان خدای له ازله پيدا کړی
په خمير کي يې فساد دی وراخښلی
پر دنيا چي خدای کرلي دي قومونه
د انسان په وينه ګډ دي فسادونه
که پر مځکه شيطانان وي او که نه وي
که دامونه د شيطان وي او که نه وي
انسانان به وي اخته په بدو چارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دنیا به مالامال وي له بدلارو
خبردار چي نوم د قتل ځوک یاد نه کړي
په نامه د قاتلانو زړه ښاد نه کړي
ما د قتل نوم دنیا ته دی راوړی
ما د ورور په چاړه وروردی حلال کړی
ما هابیل دی په قابیل باندي وژلی
ما د خون او قتل تخم دی کرلی
چي پر مځکه انسانان وي دا به کېږي
له تېغونو به سرې ویني راڅڅېږي
هغه زوی چي یې تر ټولو کشری و
هم خوارځواکی هم په ونه ټیټ ګردی و
خو په کور کي د شیطان لکه زمری و
هم په عقل هم په ژبه ګړندی و
ویل پلاره ما ټول کال زحمت ایستلی
شپه او ورځ مي په خوارۍ دی ځان وژلی
کښېنستلی کرار نه یم له چالونو
یو ګړی نه یم بېغمه له دامونو
هلته لیري یوه ښار کي حکمران و
هم هوښیار و هم عادل پر خلکو ګران و
پر وطن یې جوړه کړې کراري وه
شپه او ورځ یې په کورونو کي ښادي وه
ما راپورته یو نا اهله کړ د ښاره
د قدرت مي ورته جوړه کړله لاره
اوس په ښار کي دا نا اهله حکمران دی
یو ناپوه دی په ګونګۍ ژبه ګویان دی
په وطن کي عدالت نسته ستم دی
خوښي نسته واویلا ده تور ماتم دی
نه مېلې سته نه سازونه نه جشنونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه زلمي او پېغلي ګډ کوي رقصونه
نه هوسيو غوندي ښکلي نجوني غورځي
نه خندا د چا پر شونډو باندي ګرځي
چي هوښيار دي نن سبا ورنه کوچېږي
د حاکم له لاسه مېنه سپېره کېږي
له خوښيه ابليس وکړله چيغاره
اخ تر خوله دي سم قربان زو يه هوښياره
زوی دا ستا په شاني ښايي ابليس پلار ته
شرمنده دي مشران وي ستا کردار ته
چي نا اهله په وطن کي پر قدرت وي
تباهي به يې ليکلې په قسمت وي
اوس پخپله يو د بل په لاس قتلېږي
اوس پخپله د انصاف تله ورکېږي
نه تميز د ښو او بدو به اوس کېږي
نه په شرم نه ګناه به څوک پوهېږي
نه به لاس د چا ګرېوان ته ور رسېږي
نه ظالم به له مظلوم څخه بېلېږي
نه په داد به څوک رسېږي د خوارانو
نه به اوري څوک فرياد د مظلومانو
قاتلان به ګرځي سرې سترګې په ښار کي
بېګناه به قصاصېږي په بازار کي
چي د چا په سر کي سترګي د ليدو وي
ورته مخ به د ناورين او جنازو وي
د چا عقل چي انسان غوندي پر لار وي
يا په دار لکه منصور يا به سنګسار وي
چي نا اهله واکداران چيري پيدا سي
د تيارو سي ورته مخ د ورځو شا سي
که مو نه سرېږي زړه په انسانانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

که تباه غواړئ نړۍ د بندګانو
که اورونه ابدي غواړئ بچیانو
که دوږخ مو وي مطلب د دې خاکیانو
که تل غواړئ پاچهي د شیطانانو
واک ضرور دی د نااهلو حاکمانو

ویرجینیا
6 -4 -1999

اصیل میراث

یوه ورځ کاروان روان و په دښتو کي
په اغزو کي د اهاړ په سرو غرمو کي
له توند باده سره دوړي بادېدلې
زنګولې په قافله کي شرنګېدلې
خولې او پزي وې پېچلي ساروانانو
لاري ورکي وې په دوړو کي له سپیانو
غرغړې به کړې په دوړو کي اوښانو
هم رمباړي به سوې پورته له جونګیانو
په دې ترخ کي یو جونګی پلار ته نیژدې سو
ترې یې وکړله پوښتنه په ګیلې سو
ویل پلاره زما په زړه کي ده پوښتنه
اند ېښنه مي دا څو ورځي خوري دننه
ستا په مخ کي زه بل اوښ ګورم روان دی
نازولی د صاحب او د ساروان دی
ساروان تل کوي خبري د ماریانو
ماري اوښ وایي اصیل دی د اوښانو
زه چي ګورم اصیل نه را معلومېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوراک ډېر کوي له بار څخه ببرېږي
چي تر بار لاندي يې لړ اوږي درنې سي
هم غړومبېږي هم يې پورته غرغړې سي
د ماريانو وي اکثر بدرنګي غاړي
لا په لار کي بېهوده وهي رمباړي
پر هر ځای چي اغزي ويني پر حمله کي
هر ګړی به غاړه شپېږ ګزه اوږده کي
هم په ونه تر ده جګ هم زورور يې
هم په ځغاسته کي چابک يې هم زړه ور يې
هم درانه دربانډي بار وي تل بارونه
هم دښتونو کي اوږده وهي مزلونه
نه تمامه ورځ په غم کي د خوراک يې
نه کمزوري يې تر هر يوه چالاک يې
ماري څرنګه اصيل وي په کتار کي
څوک به وي چي په دې سُر مي خبردار کي
پلار يې غاړه کړه اوږده بيا يې کړه کړه
ورته لنډه يې د ژوند اوږده کيسه کړه
ويل دا قانون دا زر کاله جاري دی
د هر اوښ لکۍ چي وتړې ماري دی
له ماري اوښه هر اوښ چي پيدا کېږي
د ماريانو په کتار کي حسابېږي
چي پيدا سو له ماري هغه دې ښه خوري
د کاروان مخ کي روان کمه دي نه خوري
هم اصيل هم نازولی د اوښانو
هم منلی د ساروان هم صاحبانو
خو چي زموږ په څېر نه اصل نه ماري وي
نه په مخکي يې ساروان رهي کاري وي
هم به ځي تر قصابانو هم باري وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قسمت يې رسېدلې تل خواري وي
تل يې نته وي په پزه درد په ځان کي
د ماريانو تر شا درومي په کاروان کي
کله کله ساروان ورکړي ګوزارونه
له وهلو يې خوږېږي اندامونه
تل حساب وي د کم اصلو په حساب کي
نوم يې نه وي د ماريانو په کتاب کي
چي خبري د کاروان سي يا د بار سي
زموږ په ډله کي يې لس اوښه په کار سي
او چي وخت يې د خوراک او د اغزو سي
هلته هر څه پر ماري باندي پېرزو سي

-9 -2001

چرګ او باز

يوه ملک کي هستوګن چېرته لوی خان و
خان لا څه چي په تربرونو کي سلطان و
په سلګونو يې جوړ کړي وه باغونه
بهېدل يې په شنو مځکو کي سيندونه
ډېر شوقي و د ښکارونو د بازانو
په بازانو کي پاچا و د سيالانو
ډلي ډلي يې درلودې د مرغانو
د کوترو د سيسيو د چرګانو
يوه ورځ د چرګ او باز سره جرګه سوه
د جرګې خبر کرار کرار ترخه سوه
کلنګي چرګ ته باز وويل مغروره
کبرجنه بې وفا يې لکه توره
له سهاره تر ماښامه په نس موړ يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر بامونو باندي ګرځې په زړه سوړ يې
کرۍ ورځ درته رسېږي نعمتونه
د جوارو درته ډک دي ګوداmونه
نه مي وږی يوه ورځ يې ته ليدلی
نه په کار پسي بادار يې استولی
نه له تا کوي څوک تمه د کارونو
نه وزر لري د لويو پروازونو
ورځ دي تېره په خوښۍ سي په سيلونو
د مستيه باسي زور تر آذانونو
خو چي کله نوکر ځغلي چرګان نيسي
دوی دوې خپلي کړي دوې پور کړي دوې رانيسي
که کمکي دي که لويان دي په نارو سي
څوک په منډو سي څوک پورته پر بامو سي
ته هم ګډ سې په ټولۍ کي د چرګانو
خلاصوې يې په ځغستا له انسانانو
زه چي باز يم خدای راکړي شهپرونه
تر ياغي وزر مي لاندي دي لوی غرونه
د آسمان پر لور کومه پروازونه
کښته وينم سمندر خوني موجونه
له هيبته مي پر ځمکه مرغان ورک سي
په سينه کي د آسمان تيت او پرک سي
له مشوکي له منګولي مي لړزېږي
د سرو سترګو له هيبته مي ببرېږي
زه راوړم له هسکو غرو ښخه ښکارونه
زما له وهمه په هوا کي چوي زړونه
خو چي کله مي بادار و بولي ځانته
له آسمانه يې رالوېږمه ګرېوان ته
يا يې کښېنم پر اوږو يا پر لاسونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

منتظر د اشارو یم د امرونو
کلنګي چرګ ویل غوږ ونیسه بازه
زه او ته دواړه مرغان دواړه همرازه
ستا خبري د شهپر مي اورېدلي
د تېره منګول کیسې مي دي منلي
مګر تا کله پوخ کړی باز لیدلی
تا کباب دی د بازانو اورېدلی
کله باز دی چا خوراک لره وژلی
تا لیدلی دی په سیخ چېرته پېیلی
زما په مخ کي زما چرګوړي حلالېږي
زه یې وینم زما همزولي کبابېږي
چي د خان په کور کي ږغ د مېلمستیا سي
د چرګانو په کور ګډه واویلا سي
هر یو چرګ خپله چاړهویني اوبو کي
د سینې ورنونو غوښي په دېګو کي
د جوار چي موږ ته ډک لري لاسونه
زموږ پر غوښو هره شپه باسي تېغونه
او چي تا کړې د شهپر لاپې آغازي
نو دروا خله دا یو څو خبري سازي
ته ښاغلی یې په کور کي د خانانو
چي په ښکار وزې د خپلو همنوعانو
ځان پاچا ګڼې په کور کي د مرغانو
خو په لاس کي یې غلام د انسانانو
تر هغو به یې خانانو ته منلی
چي د ښکار له زوره نه یې لا لوېدلی
چي تېره دي وي منګول تېز دي شهپر وي
په آسمان او سمندر کي دي لاس بر وي
یوه ورځ چي دي منګول کي ختم زور سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه ورځ به دي ژوند درته پېغور سي
يو کم اصل درته وايي بل بد ذاته
د نازکور به دي سي بل ظالم ته پاته
چي تر تا په زړه کي سخت او ګړندی وي
په نیولو او څیرلو کي زمری وي
لټوي چي غر او سمه لاندي باندي
په منګول څیري نسونه وروسته وړاندي
ستا په شان به هغه هم اخته په ښکار وي
نازولی به د میر او د بادار وي
ته به هېر يې د بادار د نوکرانو
مسخره به يې د ډلي د چرګانو

ویرجینیا
18 -8 -2000

د پیشو توبه

ډېر پخوا وه په کلا کي يوه خونه
پکښي جوړ وه ګدامونه انبارونه
هم د وريجو هم جوارو پرېماني وه
هم شکري هم غنم وه جوالونه
موږکانو جوړه کړې ورته لار وه
په دې خونه کي يې کړي وه غارونه
چي پيشو به راښکاره سوه دوی به ورک سول
له غارونو به يې نه راتلل بږغونه
يو څو ورځي پيشو پاته سوه دننه
هره ورځ به يې څارل د دوی کارونه
ګوندي نن يا سبا وږي سي راووزي
موږکان په وجود خوار وږي نسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ به خواره وي د دوی زما به مېله وي
د هفتو میاشتو به واخلم کساتونه
په لکیو په برېتو به یې کړم لوبي
په پنجو به یې څیرم نازک پوستونه
نازوي به مي بادار او بي بي دواړه
د موږک غریب څوک اوري فریادونه
یوه ورځ د یوه غار په خوله کي ناست و
یو موږک اوږده برېتونه بوڅ غوږونه
د پیشو چي ورته پام سو پر سجده سوه
څو یې پرله پسې وکړله نفلونه
لاس یې پورته کړ و خدای ته په دعا سوه
ویل ته مي را معاف کړې ګناهونه
ما وژلي بې آزاره موږکان دي
په دنیا کي مي ډېر وکړل آزارونه
څه عاجز څه ښکلي بندګان دي
بې ګناه مي ولي وکړله خونونه
دا توبه مي کړې قبوله لویه خدایه
ما ته مه کړې را نصیب ستا عذابونه
موږک واورېده توبه د پیشو جاني
استغفار او ډول ډول قسمونه
د پیشو ژړا یې ولیده په سترګو
چي کول یې د قبلې پر لور خواستونه
وروسته ورو سوه د موږک خوا ته روانه
ویل واوره ما خوړلي سوګندونه
باقي ژوند به مي طاعت او عبادت کړم
په پرهېز به تېروم پاته کلونه
که چا غوښې په خیرات کي را کړې خورم یې
نور پر ما باندي حرام ژوندي ښکارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور له غار څخه راووزه موږک جانه
د کندو په مخ کي جوړ کړه اتڼونه
مبارک دي د کندو غوړي مېلې سه
ځه خوښي کوه نڅا کوه رقصونه
پر دنیا درته څوک څه ویلای نه سي
دې جهان کي ځانته جوړ که جنتونه
موږک واورېدې خوږې خوږې خبري
نه یې پښې په حرکت سوې نه لاسونه
د پیشو د نصیحت اثر ونه سو
و موږک ته یې معلوم زاړه مکرونه
نور پیشو سوله له غاره څخه لیري
ویل ګوره زه پر شا اخلم ګامونه
که له دې تر هغه غاره پوري ولاړ سې
در کومه تا ته لوی لوی انعامونه
یو به در کم د کندو اختیار په لاس کي
بل دربښیمه د وریجو ګودامونه
د غوړیو ذخیرې ته به دي بوزم
تر قیامته به در غوړ کمه برېتونه
تر خپل غار پوري به دونه بوره یوسې
چي بسیا دي اولادونه سي نسلونه
د موږک تر خولې اوبه راتویېدلې
تصور ته یې راتلل ټول نعمتونه
مګر تېره یې پیشو کړه له نظره
ژړې سترګي سپین تېره تېره غاښونه
ویل ما لره د غار قناعت بس دی
خدای دي تا ته کړي په برخه جنتونه
فاصله ده ډېره کمه انعام زیات دی
په دې کار کي راته ښکاري حکمتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسي نه چي زه له غار څخه در ووزم
ته مي ښخ کې په سينه تېره نوکونه
دښمني مو پخوانۍ ده زر کلنه
زما نيکونو ازمېيلي ستا نيکونه
ستا نيکونو داسي ډيري توبې وکښې
داسي ډېر يې تنګولي محرابونه
داسي ډيري توبې ماتي سوې نيمګړي
نيمه خوا سوله قولونه پرهېزونه
خو ګناه نه د توبې نه د سجدې ده
ستا په خټه کي اخښلي دي ظلمونه

6-3-2000

جنګ پر پوستين دی

يوه ورځ ملا په خپل کور کي بيده و
په خوړو خوبونو مست لکه مېنده و
سپيني غوښي يې خوړلي تر سړمو وې
ښوروا ګاني يې څښلي د کاسو وې
خورهار يې رسېدی تر ګاونډيانو
حرام کړی يې و خوب د ماشومانو
چي پر اړخ به راواړاوه مېرمني
بيا به ستوني ستغ سو لاندي تر بړستني
تر پخوا به يې په لوړ اواز خورکی سو
لا په منځ کي به زګېروی کله شپېلکی سو
له ناکامه به يې ښځه په ژړا سوه
خپل مېړه يې خواږه خوب لره بلا سوه
نيمه شپه يې د کور مخي ته غوغا سوه
څه سړي وه څه د سپيو هم غپا سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وار په وار پورته کېدله آوازونه
د ملا مېرمنې ونیول غوږونه
پنځه شپږ ځله یې خپل مېړه ټېله کړ
بیا یې کش یو ځل تر لاس بیا تر سږمه کړ
ویل کښېنه د کور مخې ته جنجال دی
هم د سپیو هم سړیو غالمغال دی
زموږ کوځې ته به حتماً وي غله راغلي
یا به څوک وي چا وهلي یا وژلي
ملا غاړې کړې تازه یو څه حیران سو
پر اوږو یې کړ پوستین پسې روان سو
په کوځه کې څراغ نه و توره شپه وه
شپه د ژمي هم سړه وه هم تیاره وه
څو کسان وه په کوځه کې یې دعوه وه
یو له بله یې وهلې وه جګړه وه
ملاجان ته پته نه وه چې د چا سي
چې د کوم یوه دښمن د چا پر خوا سي
یو او بل ته په خبرو په کیسو سو
په تیاره کې د جګړې په خلاصېدو سو
چې ملا کړ ځان تیار د جګړې لور ته
چا پوستین کړ له اوږو ورڅخه پورته
چې هر څه یې شاوخوا پسې ناړې کړې
چې یې جوړې سوې سوې غلبلې کړې
مځکه چاک سوه پکښې ورک د ده پوستین سو
د ملا مسکین پر کور باندې ناورین سو
خلک ستړي جګړه خلاصه کراري سوه
په تیاره کوځه کې بیرته خاموشي سوه
چې مېرمنې یې آغازې کړې پوښتنې
د ملا تر زړه وتلې د غم ستنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل مه کوه پوښتنه د وګړو
زما پر خوار پوستین جګړه وه د زوی مړو
چي پوستین له منځه ووتی جنګ سوړ سو
بدي ولاړه هر سړی له جنګه موړ سو
په پردي جنګ کي بايللی مي پوستين دی
پر لړمون مي چړې ګرځي زړه مي شين دی
چي ناحقه پردي جنګ ته ورګډ يږي
خپل پوستين به يې د غلو په لاس کي لو يږي
له ملا څخه خوابدي سوه عورته
اوس ګيله وکړي له غلو که له قسمته

ویرجينيا
13 -3 -2002

د آفتونو مور

څو چرسيان سره راټول وه هر يو سر و په کيسو
په دا منځ کي يوه ږغ کړه کور دي وران سي د شلومبو
که زه هره ورځ پاچا سوم زه به منع کړم شلومبې
لوی دښمن به تر دې نه وي په دنيا کي د نشې
هغه بل باندي را ږغ کړل چي شلومبې له کومه کيږي
زموږ د سر دښمن مستې دي چي شلومبې ځيني جوړيږي
له مستو که مو خالي کړل په دنيا کي وطنونه
نو به سر پر سر نشې وي پوچوو به چلمونه
ها دريم چرسي را ږغ کړه ويل ټول نشه ښکاريږئ
له مستو او له غوړکي او شلومبو څخه بېريږئ
که شيدي پر دنيا نه وي نه مستې نه به شلومبې وي
نه غوړکه به څوک شاربي نه دښمن به د نشې وي
علت ما درته پيدا کړ فکر وکړئ هوښيارانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شیدو چاره په کار ده که نشه نه یاست یارانو
د مجلس په یوه کونج کي بل چرسي و غزېدلی
دې کیسې ته یې تر پایه غوږ نیولی چرت وهلی
ویل اوس راته معلوم سوا ست چي نشه یاست بې عقلانو
دا څه ګډې وډې وایاست بې خبرو سودایانو
نه شیدې دي نه مستې دي را رواني له آسمانه
نه ویاله له شلومبو ډکه چا لیدلې ده روانه
له غرکي به خلاص نه سئ پر دنیا چي ژوندئ غوا ده
دا د هري بدۍ سر دی دغه زموږ په ځان بلا ده
9 -1 -2001

د خلکو خولې نه تړلې کیږي

یو سړی و خپله ښځه ورسره وه
دی پیاده ښځه پر خره باندي سپره وه
د مېړه او د مېرمني مرکه وه
څه غیبت و څه صفت کیسه توده وه
څه له یونو څه له خوابنې په ګیله وه
څه یې نوري کیسې کړې لاره اوږده وه
پر سړي باندي مېرمن وه ډېره ګرانه
یوه ورځ یې ستړی نه سو له بیانه
چیرته ناسته وه ټولی د بېکارانو
مسافر ته یې سو پام د ظالمانو
ویل ګورئ دا بې شرمه بې غیرته
دی پیاده ځي پر خره ناسته ده عورته
دا وطن به له بې ننګو خرابېږي
نه له خلګو نه له قوم څخه شرمېږي
نه معلوم دی ورته قدر د مېړونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ببربړي د عالم له پېغورونو
د مېړه مقام کتاب دی ذکر کړی
خدای پخپله په قران کي پېژندلی
کموي د مړو قدر بې ننګان دي
دا بې قومه دا بې پلاره ناکسان دي
سړي واوريدې د ډلي سپکي سپوري
لا تر غوږ يې سوې يو څو خبري نوري
ويل ښځي ته پياده سه زه سپرېږم
د دې خلګو له پېغور څخه ببرېږم
چي له کلي څخه ووتو دباندي
زه پياده ځم ته سپره له ما د وړاندي
چي پياده ښځه روانه سړی سپور سو
په يوه ګړي کي جوړ ورته پېغور سو

ويل وګورئ ظالم چي پر خره سپور دی
په مزلو يې ښځه مړه کړه مخ يې تور دی
جګه ونه سور يې مخ دی اوږې پلني
په مړانه کي کمزوری تر مېرمني
مور او پلار دا خېټور دی نازولی
په خواري يې د لمر مخ نه دی ليدلی
دا له خدايه نه شرمېږی ظالمان دي
په بيابان کي ګيدړان د کور زمريان دي
چي په کور کي وي لوی سوي نازولي
دوی سپاره ښځي پياده ورسره ځغلي
همېشه د بل په لاس په نس ماړه دي
نه د جنګ دي نه د ننګ تيار خواره دي
چي سړي خبري واوريدې حيران سو
سمد ستي له خره راکښته سو روان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خر د مخه دوی تر شا وهل مزلونه
ویل ګوندي اوس به کم سی پېغورونه
لا یې شل قدمه نه وه اخیستلي
لا د کلی منځ ته نه وه رسېدلي
چي تر غوږ یې سول د خلګو آوازونه
د هلکانو د لویانو ریشخندونه
دا سړی او ښځه دواړه لېونیان دي
خر د مخه دوی پیاده پسي روان دي

که پر پښو یې دی دا اوږد مزل وهلی
نو یې خر د څه د پاره رانیولی
په خندا یوه را ږغ کړله ځوانانو
له عالمه بې خبره هلکانو
دغه خر یې هم ملګری هم رهبر دی
په دښتو کې لار ښوونکی د سفر دی
دوی له خره سره روان ورسره مله دي
که دا خر ورسره نه وي دوی ړانده دي
هم مېړه هم یې مېرمن پر دې سلا سول
له ناکام څخه سپاره د خره پر شا سول
بیا له سره یې شروع خپلي کیسې کړې
ور په زړه یې تېري تېري خاطرې کړې
ور په یاد یې کړل د خلګو ریشخندونه
پر هر مور باندی ښکنځل او پېغورونه
چي ناڅاپه یوې ډلي د ځوانانو
له عالمه بې خبره بې کارانو
ویل وګورئ دا څونه ظالمان دي
پر یوه خره سپاره دوه تنه لویان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه زړه سوی لري دا خلګ نه زور ېږي
نه له خدای نه له عذاب څخه بېرېږي
نه يې شرم له مخلوقه د دنيا سته
نه په زړه کي يې څه ويره د عقبی سته
که هر څو يې ځان له موږ څخه پردی دی
که حيوان دی ژبه نه لري ګونګی دی
خو د خدای له قهره هم بېره په کار ده
يوه ورځ د ټولو خلګو ګور ته لار ده
پر حيوان باندي چا ايښی دومره بار دی
خدای ته وګورئ يو څه انصاف په کار دی
په قيامت به را ژوندی دغه حيوان سي
سمدستي به د خاوند پر لور روان سي
دی به ځغلي خر به جګ ورباندي سپور وي
په اوږو به ساه شړی مخ به يې تور وي
له مېږه له ښځي ورکه سوله لاره
هم له خره هم سفره سوه بېزاره
مېږه بيا پر پښو روان ښځه سپره سوه
بيا له سره هغه نوې ننداره سوه
دروازی د ښار بند ېږي په قلفونو
څوک تړلای نه سي خولې د عالمونو

ويرجينيا
2002/3/15

شيطاني دعا

دوه ياران سره ملګري وه کلونه
يو يې ژوند يو دسترخوان و يوه خونه
يو يې ټينګ پر عبادت مسلماني و

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل پر وخت به يې کول پنځه لمونځونه
د کال ښې ورځې به تل روژه په خوله و
کله کله يې د شپې کول نفلونه
د پيرانو د شيخانو اخلاص مند و
په هر ښار کې ور معلوم وه زيارتونه
يوه ورځ سهار وختي لاس په دُعا و
لوی ښتن ته يې زاري کړلې خواستونه
ويل خدايه ګناهونه مې معاف کې
ما ته را مه کړې په برخه دوږخونه
دروازې دې د کرم کړه راته خلاصې
دښمنانو ته نصيب کړه دوږخونه
په طاعت مې سپيني کړې درته شپې دي
شپه په ورځ درته کوم عبادتونه
دې وطن کې دلته داسې بندګان دي
چې يې خوښ دي د لمانځه پر وخت خوبونه
نه زما چيغې نه آذان د ملا اوري
ستا پر نوم باندې کاڼه کې دوه غوږونه
په بستر کې يې اوږدې پښې غځولې
دوی به هم د جنت غواړي نعمتونه
پر ځای پروت کړ سر راپورته ويل خوار سې
له خپل خدايه درته غواړه جنتونه
ځه مېلې کوه د حورو په لښکر کې
درېخښلي مې قصرونه کوثرونه
شل جنته او زر حوري دې نصيب سه
خدای ته ولې کوې زموږ شيطانتونه

ويرجينيا
9 -8 -2001

(c) ketabton.com: The Digital Library

تړلی خورجین

یوه ورځ صحرايي ګرځېدی په ښار کي
کری ورځ يې تېره کړې وه بازار کي
چي څه شيان يې په بازار کي رانيوله
سمد ستي يې په خورجين کي قلفوله
تر ماښامه يې ځان ستړی په سودا کړ
دروند خورجين ډک له مالونو يې په شا کړ
ستړی سوی کری ورځ و په مزلونو
په ملا کړوپ سو بوج يې زيات و د مالونو
د بازار له شورماشوره چي ګوښه سو
په اوږو يې سا شړل يو ځای دمه سو
ستړی ځان يې هغه دم خوله خوله سو
صحرايي په خرهاري سو بيده سو
غل ظالم تمامه ورځ په ده پسې و
چي هر ځای و صحرايي دی به هورې و
په کراره يې ترې پورته کړل مالونه
صحرايي ته يې ور پرېښوول خوبونه
نيمه شپه وه چي راويښ سو له خوبونو
ويې نه ليدی خورجين ډک له مالونو
په خواريو چي ګټلي يې پيسې وې
په تنها کي يې لاسونه غبرګي پښې وې
هر څه تللي وه د ده په خوله ايرې وې
ورته پاته د غم پېټي اندېښني وې
په ژړا سو په نارو سو په بغارو
چوکيدار يې هم خبر سو په چيغارو
يو ناڅاپه ور نه هېر سول ټول غمونه
په خورجين کي يې په ياد سول دوه قلفونه
چي يې ولېدې کيلی او خپل جېبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خندا يې سره ټک وهل لاسونه
ويل خلک مې ساده بولي هوښيار يم
زه په عقل کې د غلو د مشر پلار يم
چې کيلي را سره ګرځوم تياره
غل به څنګه کې پيدا خورجين ته لاره
د هغه وطن پر مال به د غلو شپه وي
پر ميدان چې يې پرې ايښې خزانه وي
په ميراث کيلۍ پاتېږي تر نسلونو
نه درک د خزانو وي نه قلفونو

ويرجينيا
9 -8 -2001

د قدرت نشه

پخوانيو زمانو کې يو لوی ښار و
چېرته ليرې په شنو غرونو کې ايسار و
له نړۍ څخه يې بېل وه عادتونه
له مخلوقه يې جلا وه رواجونه
يو يې دا و له سلګونو رواجونو
پاچهي به هيچا نه کړل په کلونو
نه له پلاره پاتېده پاچهي زوی ته
نه هوس د ميراث پاته کم او لوی ته
په دې ښار کې يې جوړ کړی يو ميدان و
د ښار ټولو اوسېدونکو ته عيان و
هري درې مياشتې ميدان کې غونډه بدله
د قاضي مخې ته ټول حاضربدله
لوی قاضي به ګېند را خوشي پر ميدان کړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او جارچي به په هغه ګړي اعلان کړ
که هر چا کړ دا ګیند پورته زمونږ پاچا دی
پوره درې میاشتې امیر دی زمونږ پېشوا دی
چې یې درې میاشتې د قدرت پر تخت تېرېږي
په هغه ورځ به یو لاس ورنه پرې کېږي
شاهدان که د چا ډېر وه د ظلمونو
ترې به سترګه ایستل کېږي په سیخونو
نه دعوه نه بهانه سي څوک منلای
نه یوه ورځ پاچهي سي اوږدېدلای
په دې ښار کې د قدرت لېوني ډېر وه
پاچهۍ لره تر لاس تر سترګه تېر وه
د دوی مخې ته لاسونه پرې کېدله
لا د چا سترګه په سیخ ایستل کېدله
د قدرت ګیند چې به خوشې پر میدان سو
د نیولو په تکل به زوړ او ځوان سو
د قدرت د پاره هر یو تر لاس تېر و
هم د لاس هم یې د سترګې نعمت هېر و
چې په برخه به د هر سړي قدرت سو
چې به پورته څوک پر تخت د سلطنت سو
په غوغا به یې په ښار کې ځوان او زوړ کړ
په درېو میاشتو به یې زړه په خلکو سوړ کړ
پس له وخته به روان و کړه غاړه
چا او چا بایللی لاس او سترګه دواړه
یوه ورځ چې ګیند را خوشې سو میدان ته
جارچي خوله وه سمه کړې و اعلان ته
چې را ټوپ کړله میدان ته یو وګړي
نه یې لاس و نه یې سترګه د زوی مړي
چا پوښتنه ورنه وکړله نادانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته په څه منډې وهې موړ يې له ځانه
په دريو مياشتو کې به لاس درنه اره کړي
يا دې ښايي بله سترګه درړنده کړي
ويل درې مياشتې چې کړې مې نشه ده
لا په زړه کې مې هغه نشه تازه ده
لا هنوز لرم يو لاس او يوه سترګه
د قدرت نشه مې نه پرېږدي تر مرګه
که لاسونه مې پرې کېږي سترګې نه وي
د دريو مياشتو پاچهي به مې په ښه وي
په دريو مياشتو کې به ډېر کم بې لاسونو
ډېرې سترګې به کم کمې له سرونو
چې قاضي وي چې دا ګيند او دا ميدان وي
په دې ښار کې دا سې ډېر به لېونيان وي

ويرجينيا
9 -1 -2001

يارانه

پخوانيو زمانو کې يو لوی خانو
پر باغونو يې ولاړ نيمی آسمانو
هم سخي و هم باتور هم ښکلی ځوانو
د زړه ډک لکه زمری و پهلوانو
مهربان پر يتيمانو پر خوارانو
پر پوښتنه و حاضر د رنځورانو
په پاللي همېشه مړه او ژوندي وه
په روزلي وه که غم و که ښادي وه
هره شپه يې مجلس تود و د يارانو
له قلا يې و ږغ پورته د سازيانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې سندرې چا ویلې د ده مل و
چې په ښار کې ربابي و د ده خپل و
د چا غوړې وې چمبې په خیراتونو
چا یې وکړلې مېلې پر ذکاتونو
ډلې ډلې ورته ناست غوړه مالان وه
تر څپلیو تر ګامونو یې قربان وه
شل او دېرش یې نوکران او مزدوران وه
په سل ګونو یې د مځکو بزګران وه
په دعا یې هم کوچنیان وه هم لویان وه
په پلټنو یې یاران او مخلصان وه
خو هر ګوره نه یې ورور و نه یې پلار و
نه یې زوی په نصیب کړی کردګار و
درې څلور یې واده کړې ارتینې وې
د ګلونو تر ګېډیو ښایستې وې
هره ښځه یې ښایسته وه بې سینګاره
لکه سرو زرغونه وه بې بهاره
خدای نور هر څه ورکړي بې اولاده
زړه یې ډک و لکه زخم له فریاده
خیرات کړې یې پسونه او غوایان وه
نازولې یې پیران او دروېشان وه
په دوا یې ستړي کړي طبیبان وه
ننګولې یې په ښار کې کوډګران وه
په قسمت کې یې زوی نه و رسېدلی
له اولاد سره خدای نه خندولی
غم او فکر وار په وار ورباندې زور سو
خان رنځور سو پر کور پرېوتی نسکور سو
لا یې تبې وې ملګرې د دردونو
چې یې واورېدل د لویو تاوانونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دریاب کي یې ډوب سوي وه مالونه
په تاوان کي ورنه ولاړل جایدادونه
څو یې خرڅي کړلې مځکي شنه فصلونه
قلاګاني اورشوګاني لوی باغونه
د تاوان له غمه لا پسي رنځور سو
د مرګي په انتظار یې هر تربور سو
ورځ تر بلي یې زور زیات سو د دردونو
طبیبان یې سول عاجز له درملونو
نه اثر کاوه ملا او تعویذونو
نه امید له لویو لویو زیارتونو
آوازه سوه خان له رنځه نه جوړېږي
یا به نن وي یا سبا کار یې خلاصېږي
ناجوړی ته یې عاجزه طبیبان دي
په تعویذ یې ستړې سوي ملایان دي
پر ځواني یې د مرګي لاري سپري دي
پر فاني دنیا یې پاته یو څو شپې دي
په قلا کي یې نور نه وه هوسونه
نه یاران وه نه مستي نه پایکوبونه
نه له هري خوني پورته آوازونه
نه خوښي وه نه نغمې وې نه رقصونه
نه د خان په کور کي هره ورځ یاران وه
نه په ورځ کي تر ده سل ځله قربان وه
یو اشنای چي تر دا ټولو پر ده ګران و
دا د خان دپاره ځان و هم جهان و
له سهاره تر ماښامه پر مېلمه و
لکه سیوری همېشه به ورسره و
ده به تل ویل که مال دی که مي ځان دی
تر وښته مي قربان کړی د خپل خان دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ژوندی به یم یوه ورځ بې له خانه
خدایه مرګ مي کړې په برخه له آسمانه
خدایه ته مي د خپل یار د بلا سپر کړې
د اجل غشی یې ما ته برابر کړې
خو چي رېغ سو د طبیب چي نه جوړېږي
خان که ژړ وي او که وروسته روانېږي
نو اول ورڅخه لیري هغه یار سو
له تربور سره ملګری سو اغیار سو
بیا یې نه وکړه د خان د رنځ پوښتنه
نه یې پل هغې کوڅې ته کړ دننه
په کوڅه کي یې د یار قدم پردی سو
د خان سیوری یې په سترګو کي اغزی سو
خو د خان اجل لا نه و رسېدلی
په تندي کي یې لا مرګ نه و لیکلی
لا یې پاته پر نابوده دنیا شپې وې
لا په برخه یې یو څو خوږې ترخې وې
له بستر څخه راپورته سو روان سو
بیا په کلي په مالت کي رېغ د خان سو
بیا یې شاته ورپسې خپل نوکران وه
بیا یې خلک په ثنا صفت ګویان وه
زوړ اشنای چېرته له لیري را پیدا سو
خان یې ولیدی له ورایه په خندا سو
ښه سو خدایه چي دي بیرته خان را جوړ کی
په دښمن او رقیبانو مي زړه سوړ کی
خان له یاره په ګیله وکړه پوښتنه
نن دي څرنګه په یاد سوم دروا غجنه
زه دا دوه کاله رنځور وم ه ناتوانه
ستا په زړه کي یو ځل تېر نه سوم ناځوانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يار يې خوله کړه ورته خلاصه ويل خانه
په پېغور پېغور مي مه شړه له ځانه
دا دنيا د مړو نه ده د ژوندو ده
چي ژوندي وړباندي ګرځي د هغو ده
طبيبانو ته ژوندی نه وې بللی
ملايانو هديرې ته وې سپارلی
مونږ هم نه وې حسابلی په ژوندو کي
ژر يا وروسته مو کتلې هديرو کي
چي له مړو سره ياري کوي نادان دی
بېخبره له قانونه د جهان دی
اوس چي بيرته ژوندی سوی يې زمونږ خان يې
په ژوندو کي تر هر چا راباندي ګران يې

ويرجينيا
-3 -2000

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library